

LETNO ŠT. 41

Ptuj, 26. oktobra 1989

CENA 11.000 DINARJEV

YU ISSN 0040-1978

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA

Kaj nudimo haloškim kmetom

Kot smo izvedeli na občinskem komiteetu za kmetijstvo in v Kmetijski zadruži Ptuj, je na voljo reproducija material za 1265 hektarov agromelioracij na območju Haloz. Razdeljevanje teče prav te dni, upravičenci pa naj prevzamejo material najkasneje do 24. novembra v poslovalnicah Kmetijske zadruge na haloškem območju. Po tem datumu bo zadružna morebitno neizkorisneno pomoč nudila drugim upravičencem.

Haloški kmetje so bili deležni precejšnje pomoči v obliki živinske krme iz raznih virov. Pomoč so prispevali kmetje iz zadružnih enot Hajdina, Gorišnica in Markovci, v glavnem silačno koruzo pa so darovali kmetom v haloških zadružnih enotah Majšperk in Podlehnik. S pomočjo sredstev republike pomoči je zadružna kupila 60 hektarov koruze na rasti ter to koruzo v obliki silaže ali pa v storžih prepeljala v Haloz. Vse te akcije so namenjene hranični staležu živine na tem območju. Še vedno teče zbiranje pomoči v kmečki zvezzi; z zbranimi sredstvi bodo kupili seno v Kmetijski zadruži Cerknica. Naj omemimo še gradnjo silosov in hlevov ter adaptacijo poškodovanih gospodarskih objektov na prizadetem območju. Če kmetje se niso bili deležni te pomoči in bi želeli obnoviti svoje poškodovane gospodarsko poslopje, se lahko o tem pogovorijo s predstavnikom pospeševalne službe na terenu, vendar najkasneje do konca tega meseca, saj je zima pred vrati.

Na komitezu za kmetijstvo so opravili izračun, koliko republiških solidarnostnih sredstev dobri vsak oškodovanec. Sledenih upravičenec do teh sredstev bo prejel obvestilo, ki velja kot dobro. S tem obvestilom se lahko torej oglaši v svoji zadružni poslovalnici, kjer bo lahko dobil ustrezen reproducija material. Rok za koriščenje te pomoči je mesec dni po prejemu obvestila. Sicer pa bodo seznam vseh oškodovanec in upravičencev do solidarnostne pomoči izobčeni na sedežih zadružnih enot in krajevnih skupnosti.

JB

Največ zanimanja je bilo za več kot 100 let staro ročno brizgalno, ki še danes služi gasilcem v Leskovcu.

(Foto: M. Ozmec)

Razstava gasilske tehnike in opreme

Morda je kar prav, da so si gasilci izbrali oktober za mesec varstva pred požari, saj je bilo v preteklosti prav te mesec največ požarov. Najpogosteji vzroki požarov so bili povezani s pričetkom kurilne sezone, zato je največ preventivnega dela posvečenega bilo največ zanimanja za več kot 100 let staro ročno brizgalno, ki še vedno služi gasilcem iz Leskovca. Novost na le-

tošnjem prikazu je bila tudi razstava risb, ki so jih izdelali učenci ptujskih osemlet.

V petek popoldne pa so se zbrali ptujski gasilci skupaj s posvetnimi iz Lepoglave, Klanjca in Krapine v Leskovcu na tako imenovanem gasilskem simpoziju, kot so imenovali tehten delovni posvet o medrepubliškem sodelovanju na področju varstva pred požari. Med drugim so se dogovorili, da bodo v sezoni, ki je pred nami, dali največ preventivnega poudarka vrgoj in osveščenosti delovnih ljudi in občanov.

—OM

ZVEZA KOMUNISTOV ODPIRA VRATA TUDI VERNIKOM

Za evropsko kakovost življenja

Na pondeljkovi tiskovni konferenci CK ZKS predstavili programski dokument
● Zveza demokratične levice ● Učinkovita ekonomija ● Varovanje človeka pred državno represijo ● Odprava smrte kazni

Osnutek programskega dokumenta za 11. kongres slovenskih komunistov, o njem danes razpravlja CK ZKS, je resnično iziv. Ne samo da širok odpira vrata vsem, ki si želijo v Evropo že danes, ki želijo Evropo doma, socializem po meri človeka, odreka se političnemu centralizmu, zavzema se za nova družbenega gibanja, za preoblikovanje družbene lastnine, zakaj lastnine ni brez lastnika, za ekološko kultivirano družbo ...

S klasičnimi temami je osnutek programa pometel. V ospredje stopnje ekologija, pluralizem lastnin, politična konkurenca, preverjanje legitimnosti na vsakokratnih volitvah, varovanje različnosti in enakovrednosti manjšin, žensko vprašanje, rekreacija in odgovornost za svoje zdravje, svoboda drugega kot edina meja svobodi posameznika ...

Program, ki se res morda bere kot pravljica, bo pa v marsikaterem članu odprti vrsto vprašanj, dilem, ne nazadnje tudi nezaupanja, zakaj odslej se bo treba nenehno dokazovati, odgovarjati v prostoru, kjer ena politična stranka nima več monopola, ampak »tekmuje« z drugimi, v prostoru, kjer ni mogoče več ukazovati, kajti s tem programom se Zveza komunistov dokončno ločuje od države, sestopajo z oblasti.

Ne samo vsebina, v prihodnosti se bodo spremenili tudi zunanji simboli, prilagoditi bo potrebno organiziranost in še kaj. Nekaj tega ponuja že celostna podoba 11. kongresa. Modra, zelena, rumena — barve, ki bodo opozarjale na kongres, na novo, prenovljeno vsebino Zveze komunistov, se le začetek.

Zveza komunistov bo svoj program javno objavila, nikomur ga ne vsljuje, vsem, ki pa menijo, da lahko uredništvo svoje življenske cilje s tem programom, pa na široko odpira vrata. Razprava na kongres bo pokazala, koliko je program res program po meri človeka, predvsem pa, kako ga bomo uredništvo.

NaV

Lackova je gradbišče

Delavci temeljne organizacije Nizke in Hidrogradnje DO KGP so včeraj priceli obnavljati Lackovo ulico v Ptaju, ki bo zaradi tega za ves promet predvidoma zaprta do 25. decembra. Zamenjali bodo stare opečno kanalizacijo z betonsko cevjo, premestili električne in telefonske kable, uredili pločnike, granitne kocke na vozišču pa bo zamenjal asfalt. Na platoju, kjer prehaja Lackova ulica v Titov trg — pri gostilni Pošta — pa bodo uredili počivališče s šestimi klopmi. Investicija velja 1,5 milijarde dinarjev in jo bosta financirali samoupravna komunalna skupnost občine Ptuj in krajevna skupnost Dušana Kvedra. Ureditev Lackove ulice bo potekala v dveh etapah. Letos jo bodo uredili od Trga MDB do Trstenjakove ulice.

Lackova bo v bodočem namenjena pešcem, dovoljen bo le enosmerni promet za dostavo.

MG

(Posnetek: M. Ozmec)

Žiroračun

»Za pomoč ob elementarni nesreči v občini Ptuj«
52400-743-41021

YU ISSN 0040-1978

IZ VSEBINE:

- SISE dajejo v poslednje olje (stran 2)
- Temeljni kamen za novo šolo (stran 3)
- Topla voda v stranični školki (stran 4)
- Izgrajevale Haloze — razdejali dom učencev (stran 5)
- Vlak bratstva in enotnosti '89 (stran 7)

UVODNIK

Za katero stranko pa si ti?

Ni še dolgo, ko smo se spraševali: »Ti, kje pa si ti delegat?« Zdaj bo z ukinitev SIS-ov občutno manj delegatov, imamo pa stranke (naj bo dovoljen ljudski termin).

Danes ste lahko zeleni, social ali krščanski demokrati, lahko ste v knečki zvezni, socialistični zvezni, zvezni komunistov, lahko ste neodvisen sindikat ... Lahko ste še kaj ... Samo da ste. Nekomu morate zaupati, nekomu morate pripadati, ali preprosto po pesniku: »Nekoga moraš imeti rad ...«.

Pomembno je, da vas je kdo prepričal, da je to tisto, kar želite od življenja, od družbe, da edina sveta pot v prihodnost vodi zgoraj in edino le po poti vaše stranke. Naprej potem ni več težko ... Kako bo na prihodnjih volitvah, se še ne ve, kot se tudi ne ve, članstvo v kateri od strank bo bolj prestižno.

Ve pa se, da nam je dovolj inflacijskega maratona, političnih razprav, zajamčenega in najnižjega osebnega dohodka, »inovativne« družbe, pričakovanih tržnih gospodarstva, besedne demokracije in sploh ... Utrjeni smo od nenehnih »bojev« za spremembe in novosti.

Ob bližnjem spominskem dnevu bi radi zvečer spokojno sedli k mizi z domačini in poklepali, da je naš fant že zrasel, da se oče še dobro drži, da je mama potica dobra kot že dolgo ne, da ima sodelavka takoj ljubkega dojenčka, da je bila letina navkljub vsemu le dobra ... Radi bi nakupovali v trgovini, ki nam je najboljše, ne pa tekali od trgovine do trgovine in iskal zaloge še po stari ceni. Radi bi vedeli, kaj nas čaka vsaj čez pol leta okrog elektrike, stanarine, vodarine in ne nazadnje kruha ... Radi bi našim otrokom postali starsi, ki jim ponujamo nasmej, ne pa zaskrbljen obraz in samotne ure, ko »tezgarimo« za dodaten kos kruha ...

Ob koncu: besedam je mogoče oceniti čustveno prizadetost in socrealizem. In vendar, življenje niso stranke, niso programi, niso skupščine in parlamenti, življenje so majhne stvari, so dejanja brez velikih besed ... Res, da »moraš imeti nekoga rad«, to pa ni stranka, ni zveza, ni politična organizacija ... Lahko je pa kdaj ena, kdaj druga, pač od tega, kaj v nekem življenjskem obdobju želimo, kaj zmoremo. Že res, da je težko služiti več gospodarjem, toda se težje je vso svojo ustvarjalnost in hotenie prepustiti, uresničiti le v eni stranki, eni zvezi ... Kateri, bo prihodnosti pogosto vprašanje in obeta se nam vrča pomlad, volitve, ki bodo pokazale, koliko se beseda demokracija udejanja.

NaV

Usnjari

Sindikalna organizacija in delavci Industrie usnja Vrhnik je zapošleni skupaj tri tisoč delavcev, solidarnostno akcijo pa so izpeljali v že omenjenem tozdu, ki je ena največjih usnjarn v svetu. Dosegajo odlične poslovne rezultate, uveljavili so se tudi na Zahodnem trgu, kjer njihovo ime veliko pomeni. Tako je razumljiv

žetalskim pionirjem

Se podatek o darovalcu: v Industriji usnja na Vrhnik je zapošleni skupaj tri tisoč delavcev, solidarnostno akcijo pa so izpeljali v že omenjenem tozdu, ki je ena največjih usnjarn v svetu. Dosegajo odlične poslovne rezultate, uveljavili so se tudi na Zahodnem trgu, kjer njihovo ime veliko pomeni. Tako je razumljiv

J. Bračič

Hvaležen sprejem pomoči od vrhniških usnjarjev.

Borci borcem

»V vsaki nesreči je nekaj dobrega,« je dejal Jože Berce, predsednik mestnega odbora zveze borcev Maribor. V nesreči, ki je poleti prizadela Haloze, je dobro to, da smo se Slovenci končno zavedeli, da imamo tudi nerazvite Haloze, ki jim moramo pomagati. Tudi borci iz Maribora so odločili pomagati, seveda borcem, ki živijo v Halozah. V petek so obiskali Antona Mohorka v Žetalah in Antona Zajška v Dobrini. Vsakemu so borci iz Maribora pomagali z desetimi milijoni, borci iz občine Tabor pa so še poleg tega zbrali nekaj denarja in obdarovali svoje soborce Veroniko Prevolšek, Leopolda Presla in Alojza Zajška. Mariborski borci, tako pravi njihov predsednik, so dali samo skromno pomoč svojim tovaršem v Halozah. S tem želijo vzpodbuditi še druge, da po svojih močeh pomagajo.

JB

Odlikanja za 11 zaslužnih občanov

Predsednik skupščine občine Ptuj Gorazd Žmavec je minuli ponedeljek, 23. oktobra, pripravil sprejem za 11 zaslužnih občanov, ki jih je za njihove izredne delovne zasluge in uspešno družbenopolitično delo odlikovalo predstavstvo SFRJ.

Ob prisotnosti predstavnikov drugih družbenopolitičnih organizacij je Milan Obrehtu iz Majšperka izročil medaljo za vojaške zasluge, Jožetu Cvetku iz Ptuja medaljo zasluga za narod, Jožetu Čiu, prav tako iz Ptuja; pa red za vojaške zasluge s srebrnimi meči. Odlikanje red dela s srebrnim vencem so prejeli: Marija Čižič-Kokol iz Kidričevega, Jakob Šeruga in Alojz Rebernak iz pekarne Vinko Reš Ptuj, Vlado Avguštin iz Kmetijske zadruge Lovrenc ter Anton Purg iz Ptuja. Franc Cetl je prejel red zasluga za narod s srebrno zvezdo. Franc Zadravec iz MIP-a pa red republike z bronastim vencem.

V imenu vseh odkrovancev se je za prejeta odlikanja srčno in iskreno zahvalil Franc Zadravec, poleg ptujskega župana pa so se čestitkam pridružili še predstavniki družbenopolitičnih organizacij občine.

-OM

Dobitniki odkovanj med sprejemom pri predsedniku SO Ptuj Gorazdu Žmavcu. (Foto: M. Ozmc)

IMP ELEKTROKOVINAR, proizvodnja, montaža, energetika, ekologija, p. o., Ptuj
62250 PTUJ, Rogozniška 14

Delavski svet podjetja

RAZPISUJE
v skladu s statutom podjetja za 4 leta dela oz. naloge

1. DIREKTORJA PODJETJA 2. KOMERCIJALNEGA DIREKTORJA

POGOJI:

- pod 1.
— visokošolska izobrazba elektro, strojne, pravne, ekonomske ali organizacijske smeri,
- 2 leta delovnih izkušenj pri delih oz. nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi,
- znanje angleškega ali nemškega jezika;

pod 2.

- visokošolska izobrazba tehnične ali ekonomske smeri,
- 5 let delovnih izkušenj,
- znanje tujega jezika,
- vozniki izpit kategorije B.

Prijave z dokazili o strokovni izobrazbi in drugih pogojih ter kratkim življenjepisom pošljite v 15 dneh od dneva razpisa v kadrovsко-spolno službo IMP Elektrokovinar Ptuj, Rogozniška 14, z oznako »za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo o sklepu v zvezi z razpisom obveščeni najpozneje v 8 dneh po njegovem sprejetju.

NE PREZRITE

Vaš svetovalec
v denarnih zadevah

✓ kreditna banka maribor

V razmerah, ko se pogoji bančnega poslovanja nenehno spreminja, je sprotro informiranje varčevalcev še toliko pomembnejše.

V LB – Kreditni banki Maribor, poslovni entoti Ptuj smo se zato odločili, da za vas, naše varčevalce, uvedemo v Tedniku rubriko »NE PREZRITE«. V njej vas bomo seznanjali z novostmi in spremembami na področju bančnega poslovanja. Pomagali pa vam bomo tudi z nasveti o pravilih in smotrnih uporabi bančnih instrumentov. Največ informacij in nasvetov bo seveda s področja poslovanja z občani.

Prepričani smo, da boste pozdravili našo novost in postali redni bralec rubrike »NE PREZRITE«.

Ob 31. oktobru, svetovnem dnevu varčevanja, čestitamo vsem svojim komitentom.

ELEKTROKOVINAR

Kot je znano, je ptujski izvršni svet v začetku meseca oblikoval posebno komisijo za sanacijo ptujskega Elektrokovinara. Ker je ta z zadnjim avgustom postal samostojno družbeno podjetje, ukrep družbenega varstva po novi zakonodaji ni bil mogoč, tako da bodo članini komisije v sodelovanju z ekipo v podjetju poskušali utrditi položaj te delovne organizacije in zmanjšati izgubo v njem.

Delavski svet je kmalu po imenovanju komisije njeni sestavo tudi potrdil, prav tako program kratkoročnih, srednjoročnih in dolgoročnih rešitev ter strokovno ekipo v samem podjetju, komisiji izvršnega sveta pa dovolil tudi odločanje o razporeditvah delavcev v podjetju. »Zunanj« in notranja ekipa sta poskušali čimprej uskladiti nekatera nesogla-

sja in program, ki je sedaj sprejet, kaže že prve sadove. Trenutno so pridobili nekatera nova dela, tako da so kapacitete v celoti zasedene, kar je vzpodbudno in daje delavcem več samozavesti in upanja, da se da nastale težave rešiti.

Sicer pa program sanacije vsebuje več ukrepov. Med kratkoročnimi so analiza že sklenjenih pogodb, porabe avansov in pridobivanje dodatnih sredstev za dela, ki jih že izvajajo, iskanje notranjih rezerv in odpravljanje presežkov delovne sile, odvečnih zalog in neizkoriscenih poslovnih prostorov ter ponovno preverjanje cen storitev in proizvodov, ki morajo biti oblikovane na tržni osnovi.

Med najpoglavitnejše srednjoročne cilje spada pridobivanje novih naročil in ustvarjanje

nje poslovnega ugleda. Dolgoročni cilj pa je seveda pozitivno poslovanje delovne organizacije in utrjen položaj na tržišču.

Ekipa izvršnega sveta, ki jo vodi Boris Horvat, ima naloge, da do 30. 6. 1990 doseže poslovanje Elektrokovinara brez izgub. Mnjenje predsednika je, da sedaj potrebuje Elektrokovinar predvsem podporo in razumevanje, saj morajo delavci pridobiti samozavest, kar bo pripravilo tudi hakovostenješemu delu in ponovnemu pridobivanju ugleda pri poslovnih partnerjih.

16. novembra čaka ta kolektiv tudi odločitev o tem, ali namerava ostati v sozdu IMP ali pa se bo odločil za samostojno pot. Komisija za sanacijo meni, da naj se o tem odloči kolektiv sam.

d.

S 70. seje izvršnega sveta skupščine občine Ormož

Komunalno podjetje naj bi že letos postalo javno podjetje

Od 1. novembra dalje dražja voda, odvoz smeti in kanalčina

Da bi ugotovili prednosti oziroma slabosti pri poslovanju Komunalnega podjetja Ormož, je služba družbenega knjigovodstva na pobudo izvršnega sveta skupščine občine Ormož naredila primerjalno analizo, v kateri primerjava finančne izide in premožensko stanje Komunalnega podjetja Ormož z nekaterimi drugimi komunalnimi podjetji.

Organizacija poslovanja komunalnih organizacij je zaradi njihovega posebnega družbenega pomena podrobneje opredeljena v različnih zakonih. V času

priprave analize Komunalno podjetje Ormož ni bilo organizirano v skladu z zakonom o komunalnih dejavnostih; v organih upravljanja ni bilo zunanjih članov. Poseben problem Komunalnega podjetja je tudi izobrazba zaposlenih, saj ne premorejo nobenega delavca z višjo, kaj šele z visoko izobrazbo. Ob vsem tem pa ormoško komunalo pesti še izredno težko finančno stanje.

Razpravljalci so bili mnenja, da je sedaj ugoden trenutek za pričetek reorganizacije Komunalnega podjetja v skladu z novo zakonodajo, ki daje možnost organizacije javnega podjetja. Ali bo ovirku javnega podjetja ob komunalni dejavnosti organizirana še kakšna druga dejavnost, se

bodo še pomenili. Potrebno je takoj pripraviti nove akte od statuta, na prihodnji seji izvršnega sveta skupščine občine Ormož, ki bo predvidoma konec tega meseca, pa bi morali obravnavati že osnutek odkola o ustavljivosti javnega podjetja.

Brez dvoma bo najtežji problem dobra kadrovska zasedba. Če podjetje ne bodo vodili sposobni ljudje, ki pa jih je potrebno seveda tudi primočno nagraditi, potem zmanjša pričakujemo, da bi se tudi v bodočem javnem podjetju kaj obrnilo na bolje, je menil dr. Slavko Gregurec, član izvršnega sveta.

Ker Komunalno podjetje nimata svoje pravne službe, je izvršni svet imenoval posebno komisijo, ki bo pomagala pri preoblikovanju ormoške komunale v javno podjetje, v kateri pa bodo kljub dejavnosti posebnega družbenega pomena veljale tržne zakonosti. O vodenju evidence po stroškovnih mestih so na sejah ormoškega izvršnega sveta govorili vsakikrat, ko so obravnavali povisanje cen komunalnih storitev, vendar še do danes ni povsem jasno, koliko vode je načrpane in koliko prodane. Sedanja podražitev je letos že četrta podražitev vode, odvoza smeti in kanalčine; cene se bodo s 1. novembrom povišale od 50 do 70 odstotkov. Tako bo veljal kubični meter vode za gospodinjstva 13.630 dinarjev, za gospodarstvo in negospodarstvo 31.550 dinarjev, odvoz odpadkov bo dražji za polovico, za kanalčino pa po potrebno odsteti 60 odstotkov več.

Voda iz ormoškega vodovoda bo ob koncu leta za 982 odstotkov dražja, kot je bila v začetku leta, kar pa je manj od rasti osebnih dohodkov in inflacije.

O vseh vprašanjih, ki so ostala pri Komunalnem podjetju Ormož odprtia, se bo potrebno temeljito pomeniti do konca leta, z novim letom pa bi potem pričeli delati drugače.

Vida Topolovec

STALIŠČE ODBORA ZA SPREMLJANJE IZVAJANJA USMERITEV DRUŽBENEGA DOGOVORA SKUPŠČINE OBČINE PTUJ

1. Odbor za spremljanje izvajanja usmeritev družbenega dogovora skupščine občine Ptuj je na podlagi podatkov o gibanju osebnih dohodkov in živiljenjskih stroškov v letošnjem letu ocenil izhodiščno vrednost bruto osebnih dohodkov za obdobje januar—september 1989.

Izhodiščne vrednosti znašajo:

	Januar—september 1989
BOD _g	79.471.000
Rast bruto OD v gospodarstvu občine glede na povprečje 1988	683 %

Organizacije in skupnosti s področja negospodarstva, ki v skladu s samoupravnimi splošnimi akti in družbenim dogovorom usklajujejo sredstva za bruto osebne dohodke z rastjo v gospodarstvu občine Ptuj, upoštevajo ocene o rasti sredstev, kot je prikazano.

Osebni dohodki v posamezni organizaciji oziroma skupnosti izven gospodarstva se oblikujejo v odvisnosti od izpolnjevanja programov dela, razpoložljivih finančnih sredstev in doseženega dohodka oziroma rezultatov poslovanja.

2. Sredstva za regres za letni dopust se izplačujejo v skladu s samoupravnimi splošnimi akti, usklajenimi z družbenim dogovorom o skupnih osnovah in merilih za samoupravno urejanje odnosov pri pridobivanju in delitvi dohodka v SR Sloveniji (Uradni list SRS, št. 20/87), s tem da se upošteva, da je v BOD_g za I—IX 1989 upoštevanih devet dvanajstih predvidenih sredstev.

Predsednik odbora:
Boris HORVAT, s. r.

Programski seji občinskih konferenc ZKS

Slovenska Bistrica

V tork je bila programska seja občinske konference ZKS Slovenska Bistrica. Po oceni predsednika OK ZKS Staneta Kovača o uresničevanju politike Zveze komunistov v občini od aprila 1988 do oktobra 1989 in izvolitvi delegatov za 11. kongres ZKS in 14. izredni kongres ZKJ so govorili o programu dela občinske organizacije ZKS z naslovom Za življenje ljudi in aktivno občino Slovenska Bistrica. Program je sestavljen s poudarkom na spremnjanju sedanjega stanja in spremembah ZK v občini, da bi postala zmožnejša prispevati k družbenim spremembam.

Ormož

Danes poteka programska seja občinske konference ZKS Ormož. Po uvodni besedi predsednika občinske organizacije Zveze komunistov Francija Poliča bodo izvolili deležni za 11. kongres ZKS in 14. izredni kongres ZKJ in sprejeli programske usmeritve občinske organizacije za desetletje, ki je pred nami, kot so zapisali.

Komunisti Ormoža v svojih programskih usmeritvah predlagajo in pričakujejo angažiranje pri hitrejšem gospodarskem razvoju skozi svobodno podjetništvo, politični pluralizem ter pluralizem lastnin, nadzorovanje oblasti v moderni državni skupnosti suverenih narodov, vzpostavljanje pravne države in civilne družbe, poštene in svobodne volitve, razvoj kulturnih vrednot, vsestransko povečanje ekološke skrb ter preprečevanje ekoloških katastrof, odpravljanje sedanjih napak in vključevanje podjetij v moderne evropske tokove.

Vida Topolovec

ŠE LETOS SEDMINA ZA SVOBODNO MENJAVA DELA

Sise dajejo v poslednje olje

Ce smo še pred leti prisegali na svobodno menjavo dela, na interesne skupnosti in je bil kakšen koli pomicek v zvezi s tako organiziranimi družbenimi dejavnostmi že kar neke vrste napad na samoupravljanje, se z nedavno sprejetimi ustavnimi dopolnilni postavlja vse na glavo. Sisov ne bo več, ne gospodarskih, ne za družbeni dejavnosti. Tako se je dokaj neslavno končalo obdobje toliko kratek »obtožene« skupne porabne.

Pred koncem leta bodo poslednji sedli uporabniki in izvajalci za skupno mizo (sam uzbogam lahko, ali bodo poslednji prisotni res vsi), še zadnji rekle besedo, dve ali več o izobraževanju, zdravstvu, kulturi, socialnemu skrbstvu in varstvu, otroškemu varstvu, raziskavah in telesni kulturi. Verjetno bo na zadnjih skupščinah več nelagodja med izvajalcji, čeprav ne gre zanemariti tudi

uporabnikov. Prvi še vedno ne vedo, ali bodo njihovi interesi, potrebe dovolj upoštevani v občinski upravi, kjer bo o njihovi usodi bolj ali manj odčakal ozek krog ljudi — sekretariat ali kaj že bo. Drugim bo mogoče malce žal, da zdaj ne bodo imeli več toliko vpogleda v institucije družbenih dejavnosti kot doslej, ko so lahko odločali tudi o povsem strokovnih zadevah. Da pa je cisto mogoče, da bodo odslej lahko prikrajaši za kakšno dosedanje pravico, tega pa se v tem hipu ne zavedajo; toliko bolj pa se izvajalci. Res pa je: če bo tega prišlo, tega ne gre prispeti zgolj ukinutiv sisov.

Ustavni zakon prinaša spremembe o organizirani instituciji družbenih dejavnosti in edicijo, kar je bolj ali manj znano danes, je, da sisov ne bo več, čeprav naj bi bilo do sredine prihodnjega meseca odločeno, kako bo z njimi drugo leto, ki

benih dejavnosti, pa v tem trenutku še nihče ne ve. Zdaj je največ ugibanj in prepičevanj o tem, kaj je, kaj naj bi bil tako imenovani nacionalni program, ki se in se bo financiral iz republike. Ponekod si prizadevajo kar največ spraviti v ta nacionalni program, na drugih področjih družbenih dejavnosti pa ravno obratno — zaradi stat

V Ivanjkovcih postavili temeljni kamen za novo osnovno šolo

Veselje in srečo so minuli petek izzarevali obrazi učencev in učiteljev osnovne šole Ivanjkoviči ter mnogih krajanov, ki so se udeležili slovesnosti ob polaganju temeljnega kamna za osnovno šolo. Učiteljicam, ki že dolga leta poučujejo na tej podružnici osnovne šole Ormož, so ob tej priložnosti od gjenosti tekle solze. Šolo bodo gradili iz sredstev drugega občinskega samoprispevka za širitev šolskega prostora.

Ce to o solzah hočete pravilno razumeti, morate poznati dolgletne želje vseh krajanov ter krajne skupnosti, se posebej po letu 1962, ko so zaradi prostorske stiske ukinili takratno popolno osemletno šolo in učence od 6. do 8. razreda, ki so prej obiskovali pouk v tej resnično pretesni šoli, pretesni tudi za današnje šolarje, začeli voziti v Ormož. Krajan je ob odločitvi pri obeh občinskih samoprispevkih za širitev osnovnošolskega prostora v občini Ormož vodila misel, da se bo ob šoli, ki se bo s hriba preselila v dolino, kjer nastaja nov krajevni center, vedno nekaj dogajalo, od kulturnega do drugega življenja.

Temeljni kamen so vzidali v novem naselju na nekdanji kombinatovi njivi, ki leži nad cesto proti Lahoncem. Gradnjo šole, ki bo trajala do pričetka prihodnjega šolskega leta, bodo krajanji spremjamli z najlepšimi željami, saj si jo resnično želijo.

Franci Polič, predsednik gradbenega odbora, je povedal, da se je gradnja uradno pričela 20. oktobra, sklenili pa jo bodo 31. julija 1990, kar pomeni, da se bodo otroci iz Svetinje preselili v dolino že v prihodnjem šolskem letu.

Srečali so se starejši občani

Petkovo popoldne je bilo za okrog petdeset starejših iz krajne skupnosti Jožeta Potrča nadvse prijazno. Zbrali so se na Potrčevi na sedežu krajne skupnosti. V veselju vzdružjujo se so pogovorili o marščem. Upati je, da bo tako tudi na drugih srečanjih starejših, ki jih pripravljajo v ptujskih in drugih krajevnih skupnostih. V ptujskih je 1044 starejših, ki so jih oziroma jih bodoše povabili na podobna srečanja. Starostniki iz KS Ivana Spolenaka so se prvi sestali. V nekaterih krajevnih skupnostih težko »spravijo« skupaj denar za omenjena srečanja, vendar to ne bi smeli biti problem. Naj bo še takoj velika križa, starostniki zaslužijo vsaj takšno pozornost, če že ne večje. MG

(Posnetek: KOSI)

Vztrajajo pri alternativnih vodnih virih

V komisiji za varstvo pred nalezljivimi boleznjimi v občini Ptuj budno spremljajo stanje pri oskrbi z zdravo pitno vodo. Ugotovitev pregleda vode (opravljene so bile bakteriološke in hemične analize) v vodnjakih, ki so namenjeni za oskrbo v izrednih razmerah so jih že bolj utrdile v prepričanju, da je potrebno zagotoviti nove alternativne водne vire. Pregledanih je bilo 42 vodnjakov, od tega jih ima neoporečno vodo le sedem. Pri tem pa tudi vztrajajo, da se pripravi vrstni red sanacije bakteriološko oporečnih vodnjakov. Vodo v vodnjakih, ki so za zdaj bakteriološko neoporečni, pa je potrebno vsaj dvakrat letno pregledati, in to marca in oktobra.

V komisiji so tudi mnenja, da povezovalni vodovod Skorba-Dobrovci ni rešitev za Dravsko polje, saj je njen podtalnica na udaru ne samo pesticidov, temveč tudi drugih onesnaževalcev. Vse vire onesnaževanja (Kozodercevo, Krizno in druge Jame) pa je potrebno celovito sanirati.

Steklina, ki se je v zadnjem času zelo razmahnila v ptujski občini, je bila prav tako predmet razprave v komisiji za varstvo pred nalezljivimi boleznjimi. Javnost je o tem dobila še več informacij. Posebej pa v komisiji opozarjajo na problem prijavljanja ugrizov iz zdravstvene delovne organizacije. Evidenco teh prijav so v zadnjem času opustili. Zdravnik sicer napoti pacienta na obvezno preventivno cepljenje v Zavod za zdravstveno varstvo, nima pa podatkov ali se je ta v resnicu cepil in ali je lastnik bil s psom na pregledu. Zato so imenovali delovno skupino, ki jo sestavljajo magister Zlatko Kumer, dr. Ciril Korpar in dr. Lojze Arko, ki mora pripraviti postopek prijavljanja ugrizov. MG

Nova šola bo imela 1143 kvadratnih metrov površine, v to je vstetiši se 110 kvadratnih metrov za potrebe VVZ. Gradivo jo tako, da je kasneje mogoče dozidati televadnik ali pa dograjevati televadnik.

V prvi fazi bodo zgradili štiri matične učilnice za splošni pouk in po eno učilnico za naravoslovne predmete in tehnično vzgojo. Poleg tega bo tu še kuhinja z več-

razmišljjanje Franci Polič, predsednik gradbenega odbora. Janko Kumer, predsednik skupščine krajne skupnosti Ivanjkoviči, je omenil, da mineva natanko 10 let od problemske konference, kjer so gradnjo osnovne šole postavili kot temeljno vprašanje nadaljnega razvoja Ivanjkovec. Od 1962. leta, ko je bila ukinjena popolna osnovna šola na Svetinjah, je želja po novi šoli v kraju mo-

čna. »Takrat ni bilo vprašanje premalo učencev, temveč prostorskistika. Po letu 1962. je bilo sicer nekaj pozkusov gradnje osnovne šole, celo paviljonskega tipa, pa so vsi propadli,« je nekam žalostno pripomnil Janko Kumer. V nadaljevanju je povedal, da je vgraditev temeljnega kamna za novo šolo resnično zgodovinskega pomena za kraj in krajevno skupnost.

Zapisali smo, da so imele učiteljice solzne oči ob postavljivem temeljnega kamna. To je potrdila tudi Slavica Rajh, vodja podružnične šole. Težko kaj rečem, sem pa zelo vesela, da je končno prišlo do gradnje. Veseli so tudi otroci, učitelji in starši,« je povedala Slavica, ki na tej šoli poučuje že 24 let. Poslojje stare šole na Svetinjah je eno najstarejših v občini Ormož in resnično več ne ustrez standardom sodobnega pouka. Nova šola bo stala v novem naselju, kjer je veliko mladih družin ter sedanjih v bodočih šolarjev. Računajo, da bodo s to novo lokacijo pridobili še nekaj šolarjev, ki sedaj zaradi odmaknjenosti stare šole obiskujejo pouk na drugih osnovnih šolah.

Vida Topolovec
Foto: Ema Žalar

Predsednik skupščine krajne skupnosti Ivanjkoviči Janko Kumer ob polaganju temeljnega kamna za novo šolo.

namenskim prostorom. Izvajalec del je Gradjevinski kombinat Medjimurje iz Čakovca, ki se je izkazal kot soliden partner če pri gradnji osnovne šole v Ormožu.

»Računamo, da bo gradnja potekala po dogovorjeni pogodbini in da ne bi smelo biti ob pričetku prihodnjega šolskega leta nobenega vprašanja zaradi vselitve v novo šolo,« je sklenil svoje

Smo šele na pol poti

»Vojna je trajala štiri leta, vi, zgodovinarji, pa to trajbate že 40 let in še vedno niste negali.« Take očitke pogosto slišijo zgodovinarji, je dejal dr. Tone Ferenc na celodnevni strokovnem seminarju, ki je bil v Ptuju 20. oktobra. Povedal je, da smo z zgodovinopisem NOB na Slovenskem šele na pol poti. Obrazložil je tudi zakaj.

Imeli smo premalo usposobljenih zgodovinarjev, ker je na tem področju predolgo vladalo sektaštvu in miselnost, da je za to delo sposoben vsak udeleženec NOB.

Pomanjkanje viroslavnih gradiv. Mnogi inozemski viri so bili dostopni šele po 40 letih. Tudi doma je bilo mnogo arhivskega gradiva dolga desetletja pod embargom, nekatere pa še vedno ni dostopno zgodovinarjem.

Nekatere že obdelane stvari bo treba znova preučiti, saj je v njih izrazito pretiravanje, enostanost, pisanje samo o pozitivnih stvarjih, zamolčalo pa se je lastne napake in tudi zločine posebnih posvetov o tej temi.

Čeprav je bil delavski dom Franca Krambergerja napolnjeno do zadnjega sedeža, to je predvsem zasluga mladih ljubiteljev zgodovine iz SŠC Ptuj, so organizatorji seminarja ugotovljali, da ni bilo prave udeležbe učiteljev zgodovine iz osnovnih šol.

Večina udeležencev seminarja je popoldno odšla še na studijski obisk v Haloze, kjer jih je ing. Janko Mlakar seznanil z zgodovino vinogradništva v Halozah in z delom Kmetijskega kombinata – tozd Slovenske goric – Haloze. Gledje po vinski cesti od Hrastovca do Gorice so se seznavili z značilnostmi te pokrajine in si ogledali viničarski muzej na Gorci. FF

Vse to je dr. Tone Ferenc v nadaljevanju izvajanja podrobnejje razčlenil.

Pred njim je govoril dr. Miroslav Stiplovšek o značilnostih sindikalnega gibanja na Slovenskem do leta 1941, kar je že razmeroma dobro raziskano.

Dr. Milan Žavert pa se je omejil na probleme zgodovinopisja NOB na slovenskem Štajerskem. Precej let po vojni je bil NOB na našem območju podcenjen. Vprašal se je, ali je že prišel čas za sintetični prikaz celote, in odgovoril z da in ne! Oboje je podrobneje tudi utemeljil.

Po izvajjanju vseh treh ugled-

PREDSEDSTVO SO PTUJ

Sklep o sklicu sej zborov

Na redni seji predsedstva skupščine občine Ptuj so v ponedeljek, 23. oktobra, sklenili, da predsedniki zborov sklicajo seje: družbenopolitični zbor za 20. november, zbor zdržuvenega dela in zbor krajne skupnosti pa 21. novembra. Določili so tudi okvirni dnevnih red in naročili izvršnemu svetu, da čimprej pripravi gradiva za deležne.

Med drugim naj bi na sejah sprejeti sklep o uvedbi postopka za spremembo statuta občine Ptuj, saj so potrebne uskladitve s spremembami in dopolnitvami slovenske ustave. Nadalje bo v obravnavi več informacij: o preoblikovanju uprave povezano s postopno ukinitevjo skupnih služb SIS družbenih dejavnosti in materialne proizvodnje, o prometni varnosti v občini, dograditvi čistilne naprave, investicijah v zdravstvu in šolstvu in iz tretjega občinskega samoprispevka in podobno.

V skladu s svojimi pristojnostmi bosta zbor zdržuvenega dela in zbor krajne skupnosti sklepal o štirih predlogih odlokov. Gre za predlog odloka o obveznem plačevanju prispevkov za gospodarjenje s komunalnimi objekti in napravami skupne rabe, za spremembe in dopolnitve odloka o razglasitvi v zavarovanju naravnih območij in spomenikov narave v občini Ptuj, o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju občine Ptuj ter za sprejem ureditvenega načrta za območje Pesniška dolina – Trnovski potok. Posebej velja omeniti tudi osnutek odloka o spremembah in dopolnitvah odloka o varstvenih pasovih vodnih virov v občini in ukrepih na njihovo zavarovanje. FF

Gовори се . . .

da bo eden od direktorjev podjetja s petinosemdesetletno tradicijo dobil Kraigerjevo nagrado tudi zato, ker film o tem podjetju ni tako dober, da bi ga komisija želela videti tudi tretjič . . .

da vse, ki imajo izposojene knjige ptujske knjižnice, v kratkem čaka predsečenje. Računalnik bo neusmiljeno poterjal knjige zamudnikov . . .

da komunistom v osnovnih organizacijah ni zaupati, saj je kandidat za najvišjo funkcijo bil v prvem krogu evidentiranja »pozabilen«. Nanj so pozabili celo v lastni osnovni organizaciji . . .

da si bodo občinske službe po zadnji »čistki« spet opomogle. Tokrat v skladu z ustavo, saj prihajajo delavci strokovnih služb SIS pod občinsko upravo . . .

da je naš odgovorni urednik izstopil iz Zveze komunistov. Iz zanesljivih virov (saj smo pri »koritu«, kajne!) smo izvedeli, da temu ni tako. Res pa je, da v novem mandatu ne bo več član občinskega komiteja. Ker bo v kratkem začel več pozornosti posvečati radijskemu programu, dosedaj pa je Tedniku, spročamo razširjevalec pri omenjenih informacijah, naj tega ne povezujejo s članstvom v zvezi komunistov . . .

da se so »dežurni kontrolorji« zgrozili, ko so videli simbole bližnjega kongresa slovenske Zveze komunistov. Nezaslišano, saj so brez obvezne rdeče barve!

da si je naš novinarski kolega Martin Ozmer veliko prizadel za razčiščevanje zapletenih odnosov, ki so se zapletli ob nedelju občinske čistilne sramoti (beri napravi). Pa so se takoj investitorji in izvajalci odločili, da prenovljeno napravo predajo namenu prav na rojstni dan našega Martina – 28. oktobra. Njemu in čistilni napravi vse najboljje za rojstni dan ter dolgo in uspešno življenje!

da so ptujski obrtniki tudi iznajdljivi novatorji. Tokrat so se znašli nosilci poslov za oblikovanje najvišjih delov človeškega telesa. Eden med njimi je pogrunjal, da se je bilo potrebno v njegovem času za frizerja solati samo dve leti, in tako je svoje tripine ročno prestavil v nižji plačilni razred. Njima tanjše kuverte, občini manj prispevkov, ljudem slabše frisure, njemu pa . . . ?

Izdelan program sanacije Dravskega polja

Predstavitev v ponedeljek

Strokovna skupina za pripravo predlogov o varovanju podtalnice Dravskega polja bo na seji republiškega komiteja za varstvo okolja v ponedeljek predstavila prvo fazo zaščite Dravskega polja. V tem programu bodo opredeljeni nosilci in roki za posamezne ukrepe, s čimer bo povečana odgovornost tistih, ki morajo pri varovanju podtalnice največ narediti. V tem programu bodo prikazani tudi vsi rezultati raziskav o vplivih na podtalnico in načrti, ki bodo predlagani tudi predstavljeni tudi o pobudah Zelenih Slovenije ob letnem velikem onesnaženju podtalnice Dravskega polja. d. l.

emona kmetijski kombinat ptuj
kmetijstvo, predelava, gostinstvo, trgovina, servis, izvoz-uvoz

DELAVSKI SVET KMETIJSKEGA KOMBINATA PTUJ

RAZPISUJE
delovni mestni:

1. DIREKTORJA TOZD KMETIJSTVO »PTUJSKO POLJE« DORNAVA

– za dobo 4 let
Pogoja: — visokošolska ali višješolska strokovna izobrazba ustrezne smeri;
— najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj.

2. DIREKTORJA TOZD GOSTINSTVO »HALOŠKI BISER«

– za dobo 4 let
Pogoja: — visokošolska strokovna izobrazba ustrezne smeri;
— najmanj 3 leta ustreznih delovnih izkušenj.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteklu roka za prijavo. Kandidati naj vložijo pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov: Kadrovska služba, Kmetijski kombinat Ptuj, Muzejski trg 2.

kreditna banka maribor

POSLOVNA ENOTA Ptuj

Vaš svetovalec
v denarnih zadevah

NOVI DEVIZ

Zelenikova ulica — oaza zapuščenosti

V zadnjih nekaj letih se je Ptuj oplepašl: obnovljen je grad, Kremljeva ulica, urejajo Prešernovo ulico. Urejen je tudi minoritski samostan in njegova okolica: zgradbe Slovenskih goric in njihova pročelja. Sredi teh urejenih območij leži popolnoma neurejena Zelenikova ulica, ki se začne pri trgovini Ciciban na Trgu mladinskih delovnih brigad in poteka vzdoredno z Lackovo ulico.

Na zanemarjenem Zelenikovem ulici me je opozoril eden mojih znancev, ki je preživel svoje otroštvo v tej ulici. Spomnim se, da sem v svojih otroških letih tudi sam večkrat zahajal v to ulico, kjer sem imel nekaj sošolcev in mladostnih prijateljev. Od tega je pretekel kakšni petinštretideset let in v tem času se ni v tej ulici nič spremeno na bolje, le zob časa je dodatno načel pročelja, strehe, zidove... Znanec mi je porekel: »Ti znaš pisati o takšnih rečeh, napisi tudi kaj o tem.« Ne vem, kaj naj napišem. Poleg tega da me moti zanemarjenost, je dejstvo, da leži ta ulica v strogen središču mesta in je zato zanimiva za družbenine in zasebne podjetnike, ki si bodo lahko v njej uredili svoje prostore. Prepiran sem, da bodo poskrbeli tudi za tlakovanje razvitih tal in ureditev pročelijskih svojih zgradb, če bodo želeli biti uspešni in konkurenčni. Dr. Adolf Žižek, dipl. ing.

NOVEMBER, MESEC BOJA PROTI ALKOHOLIZMU IN DRUGIM ZASVOJENOSTIM

»Zdravo življenje — hob — prosti čas«

Predsedstvo občinske organizacije Rdečega kriza Ptuj, komisija za zdravstveno vzgojo in koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu pri občinski konferenci Socialistične zveze so se letos odločili, da bodo aktivnosti v mesecu boju proti alkoholizmu in drugim zasvojenostim potekale pod skupnim naslovom »Zdravo življenje — hob — prosti čas«. Zato razpisujejo natečaj za najboljša likovna in literarna dela ter izdelke prostega časa. Pričakujejo, da se bodo odzvali pionirji — mladi člani Rdečega kriza, mladina ter odrasli. K sodelovanju so povabili vzgojnovarstveno organizacijo, osnovne šole, Srednješolski center, delovne organizacije, Zavod dr. Marijana Borštnarja, Klub zdravljenih alkoholikov Ptuj in psihiatrični oddelek Ormož.

Izdelke pričakujejo organizatorji do 15. novembra. Iz vsakega okolja naj bi jih bilo največ pet. Najboljši bodo nagradili in razstavili v izložbi blagovnike. Organizatorji tudi predlagajo interne razstave na že omenjeno temo, in sicer v času od 20. do 26. novembra.

Števčana podelitev nagrad bo 27. novembra ob 13. uri v dvorani za vozniške izprite.

Sporočilo letošnjih aktivnosti v boju proti alkoholizmu in drugim zasvojenostim je izredno aktualno, saj so prostočasne aktivnosti tudi zdrav način življenga in hkrati boj proti razvadam.

MG

Anketa, ki kljub temu nekaj pove

V okviru mariborskega društva nekadilev, v katerem je tudi 150 Ptujčanov, so letos izvedli anketo. Za anketno mesto so izbrali mariborsko bolnišnico. Delavcem so anketne liste izročili ob izplačilu osebnega dohodka. Skupaj jih je bilo 2500; delavci so jih izpolnili 532, nekaj pa jih je bilo tudi praznih.

Glede na število odgovorov so pripravljalci ankete mnenja, da gre za pomajkljivo sodelovanje, nezainteresiranost in nedisciplino delavcev bolnišnice pri izvedbi akcije. Anketne liste so v glavnem vrnili nekadilci. Četudi je imela anketa več vprašanj, je morda najzanimivejši tisti del, v katerem anketiranci odgovarjajo na vprašanje o prepovedi kajenja v bolnišnici. Kar 211 jih je odgovorilo, da bi bilo nujno prepovedati kajenje v bolnišnici, z odgovorom »Bilo bi prav« se je zadovoljilo 232 anketiranih, proti prepovedi je bilo 53, tistih, ki jim je »vseeno«, pa je bilo 19.

V društvu tudi razmišljajo, da bi izvedli anketo med tistimi, ki so kajenje opustili, da bi javnost seznanili z vzroki, zakaj so ga opustili in kako se sedaj počutijo. Z vidika propagande proti kajenju bi bila anketa med to populacijo še najbolj primerna. Nekadilci namreč ne poznajo poteka »odvajanja« od cigarete in psiholoških težav, ki so s tem povezane.

Mariborsko društvo nekadilev se zaveda, da samo s stalnim delovanjem lahko ustvari drugačno klimo in prispeva k zmanjšanju kadilske razvade. Zato bodo pripravljali mesečne aktivnosti in javnost o njih sprotno obveščali. Teden boja proti kajenju in dan brez cigarete sta v tem boju odločno premalo.

Pripravila: MG

Franc Fideršek

EPIDEMIJA KOZ

SE NOVICE IZ SODNE DVORANE

»Petek Ivan (1881) in Elizabeta (1882), kmeta s Hardeka št. 16, gospodara na 35,94 ha zemlje, nista imela namena tako gospodariti, da bi podpirala družbeno gospodarsko politiko. Obratno, slabila sta jo s tem, da sta bila državi dolžna na davku 120.000 din za leto 1948 in akontacijo za leto 1949. Letos bi morala oddati državi 21.960 kg krompirja, česar pa nista storila.

V zagovor sta navedla, da so davki previsoki, nista pa hotela priznati, da je za njiju 35,94 ha zemlje prevelik kos naše domovine, na katerem bi lahko izpolnjevala družbeno planske obvezne. Glede krompirja sta stala na istem kot več drugih družin kmetov. Ker ni bilo semena, nista sadila. Ničesar pa nista storila, kaj sta bila pripravljena žrtvovati, da bi dobila krompir, da bi ga sadila. Trdila sta, da sta hotela zadružni prepustiti zemljo. Ker nista resno mislila na zadružno, seveda do ustanovitve zadruge s pomočjo drugih vaščanov ni moglo priti.

Popolna zaplemba premoženja ob teh Petkovih in pogojna kazenska začetka starosti sta dokaz vsem večjim kmetom, da zahteva urejanje tega sveta v korist družbe delovnih ljudi od posameznikov polno sodelovanje in resnost. Kdor pa vse zapostavlja, je zapostavljal naprej sebe poedincu, dočim se množica danes ne da več zapostavlja in izkoristi.

»Martin Masten (1906) iz Frankovcev št. 36, je ostal letos pri 14,80 ha zemlje na dolgu 3506 kg krompirja. Namena ni kazal, da bi predelal in oddal družbeni preskrbi potrebnim krompirjem. Setvenega plana ni upošteval. Tekom osemnovečnega odzvema prostosti bo spoznal, da zavema plansko gospodarstvo z vso resnostjo tudi privatno kmetijstvo. Plačal pa bo tudi 1000 din povprečnine.«

»Peter Kekec (1897) iz Moškanjev 51, ki gospodari na 12,19 ha zemlje, je ostal dolžan 15.653 kg krompirja. Pravilno izpolnjevanje dolžnosti pri vodstvu kmetijskega gospodarstva bi mu omogočilo tudi izpolnitve obvez. Izgovarjal se je na to, da posestni odnos med njim in njegovim zemdom to pred kratkim niso bili urejeni, kar je vplivalo na obdelavo zemlje in na oddajo. Zoper odločbo o obvezni oddaji krompirja se je pričel. Razprava je bila preložena zaradi proveritve navedb.«

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega gospodarstva in ogrožanje osnovnih življenskih pogojev delovnih ljudi. Za njiju predstavlja težave prevsoki davek, pomanjkanje semenskega krompirja in mleka, njuna starost itd.

»Škrinjar Franc (1872) in Doroteja (1875) s Hardeka št. 21, gospodar na 16,91 ha zemlje sta na istem. Neplačan lanskoletni davek in letosnja akontacija v znesku 64.000 din, dolžnih 7780 kg krompirja, neoddanih 1973 litrov mleka so dokazi slabitev družbenega

Izgrajevali Haloze — razdejali ptujski dom učencev

Glede na polemike v sredstvih javnega obveščanja o mladinskem prostovoljnem delu je skupščina ZMDA Slovenske gorice 89 sklenila informirati javnost o rezultatih in dogajanjih na letošnji akciji v občini Ptuj.

Mladinsko prostovoljno delo ima v občini Ptuj bogato tradicijo, saj trajajo mladinske delovne akcije neprekiniteno že vse od leta 1975. Med tem časom so brigadirji zgradili več kot 120 km vodovodov, urejevali in zgradili več kot 20 km cest in sodelovali pri gradnji drugih infrastruktur in kmetijskih objektov na področju manj razvijenih Slovenskih goric in Haloze. Toda kljub pospešenemu razvoju, ki smo ga z brigadirskim delom dosegali, imamo v občini še vedno večino prebivalcev brez vodovodnih priključkov oz. zdrave pitne vode, največ km makadamskih cest v Sloveniji ter samo v KS Leskovec v Halozah, za katero so brigadirji v tem letu gradili vodovod, še vedno 26 gospodinjstev brez električne.

Ti kazalci izražajo nujnost hitrejšega razvoja manj razvijenih področij in potrebujo opredelitev republike problemske konferenca ZSMS o nujnosti kombinacije klasičnega mladinskega prostovoljnega dela in novih oblik v smislu raziskovalnih taborov ob ugotovitvi, da bodo klasične akcije z odpravo manjrazvitosti same odmrle. Ker pa se razkorak med razviti in nerazviti področji povečuje, bo še naprej potrebna širša družbenega pomoči, med katero pa mi stejemo tudi mlaodinsko prostovoljno delo.

Ta dejstva kažejo na to, da v naši najbolj razviti republiki še vedno obstajajo nerazvita območja, na katerih sta zraven strojnega dela zaradi terenskih razmer še vedno potrebne kampi in lopata in s tem klasične mlaodinske delovne akcije. Želja za razvojem in novimi spoznanji pa nas žene v organizacijo mlaodinskih raziskovalnih taborov, ki so z analizami in študijami predvsem s področja socialne politike in ekologije dali nov zagon in spoznanja za hitrejši in bolj zdravi življivi prebivalcem teh nerazvityh področij. Ne nazadnje pa je ves čas trajanja akcij pri nas, posebno pa se v sedanjem političnem trenutku še kako pomemben element presenetljivo spoznanje mlaodih ljudi iz drugih republik, ki pridejo delat v nerazviti kraje, da tudi v jugoslovenski »Svici« še vedno obstajajo tako zaostala področja (brez cest, vode in elektrike), na katerih smo v razvitih Slovenija pozabili in se jih spomnimo samo ob naravnih katastrofah oz. ob lomljenu kopij o primernosti MDA.

Zal pa je v letošnjem 15. letu trajanja MDA v naši občini prišlo tudi do nekaterih neljubih posledic, ki mečejo senco na uspehe vseh dosedanjih akcij, posebej pa na letošnje brigadirsko poletje.

Tako kot so prejšnji način dela s kampom in lopatom zamenjali oz. delno nadomestili gradbeni stroji in kompresorji, se je tudi spremenil način bivanja brigadirjev, ki so se iz šotorov in leseni barak preselili v večini akcij v Sloveniji in tudi v naši občini v domove učencev. To so zahtevali pogoji Zvezne

konference ZSMJ o minimalnih standardih, ki smo jih tako kot druge nerazvite občine v Sloveniji, če smo hoteli ostati v »konkurenči« za pridobitev mladih pridnih rok, morali upoštevati in s tem obdržati kontinuiteto hitrejše gradnje infrastrukture na nerazvitenih področjih. Zavedali smo se, da bo ta nastanitev prinesla mnogo problemov, ki nastanejo zaradi lokacije doma v neposredni bližini naselja, pa tudi zahtev hišnega reda in zagotavljanja takšne bivalne kulture, s katero ne bo povzročena nobena škoda. Moramo poudariti, da smo v preteklih dveh letih, od kar so brigadirji nastanjeni v domu učencev, to v celoti uspeli, da pa so letos nastali problemi in z njimi škoda, zaradi katere se je spletela celotna polemika v slovenskih sredstvih javnega obveščanja o brigadirskem delu in dogajanjih na naši akciji.

Vsi, ki brigadirsko življivo vsaj malo poznajo, vedo, da je povezano z mladimi ljudmi, ki 7 ur na trasi trdo delajo, v popoldanskih in večernih urah pa se udejstvujejo na kulturnem, športnem in izobraževalnem področju. Ti mladi ljudje, ki izhajajo iz različnih krajev celotne Jugoslavije z različnimi navadami, splošno razgledanostjo in (tudi bivalno) kulturo, pa so predvsem mladi in različno sprejemljivi za normative in disciplino, ki jo vodstvo akcije zahteva oz. ne zahteva. Zal pa je včasih med njimi nekaj takšnih, ki nimajo ustrezne bivalne kulture, pa tudi takšnih, ki pri popestritvah brigadirskega življiva pretiravajo in ne najdejo ustrezne mere. Na letošnji akciji je bilo očitno takšnega obnašanja preveč in to »pretiravanje« se je ujelo s pretirano ocenitvijo škode s strani domova doma učencev.

Ocena škode, ki jo je samostojno v sredstvih javnega obveščanja objavil dom učencev po cenah z dne 30.8.1989, je znašala 1,67 milijarde dinarjev, ocena vodstva akcije na isti dan pa 0,37 milijarde dinarjev oz. 1,3 milijarde, dinarjev manj. Zaradi očitnega pretiravanja v oceni doma učencev se je izvršni svet SO Ptuj odločil, da prične postopek realnega vrednotenja škode, kar je zapisnik o povzročeni škodi, ki sta ga podpisala vodstvo akcije in vodstvo doma učencev, tudi omogočal. Na podlagi ponovne ocenitve je bila dne 12/10/1989 v strani izvršnega sveta in domu učencev opravljena realna soglasna ocena škode, ki znaša 0,54 milijarde dinarjev, kar potrjuje prvotno oceno vodstva akcije, povečano za rast cen materiala in storitev do 12/10/1989.

Brez dvoma je ocena škode, ki jo je objavilo vodstvo doma učencev, s svojim pretirovanjem napravila veliko škodo brigadirskemu življenu in delu in menimo, da bi vodstvo lahko ubralo drugačne poti, da se v prihodnjih letih »rešijo« brigadirjev.

Hkrati pa moramo biti realni in poudariti odgovornost brigadirjev, ki so s svojim obnašanjem in s tem nastalo škodo dali povod oz. možnost za takšne neresnične ocene.

V tem trenutku je škoda v glavnem sanira-

na, dom učencev je usposobljen za opravljanje svoje dejavnosti, izvršni svet pa bo za namenjeno uporabil sredstva za redno vzdrževanje letosnjega MDA, sredstva zavarovanja, predvsem pa sredstva, ki jih bodo morale prispetati občinske konference ZSMJ, ki so organizirale in poslale na akcijo brigade oz. brigadirje, ki so povzročili škodo.

Nedvoumna in končna je ugotovitev, da je škoda bila narejena, kar pa ne sme zamegliti bistva pozitivnih strani brigadirskega dela, predvsem pa ne dejstva, da se brigadirsko življivo in z njim povezan radost in slabost pojavitvijo samo v najmanj razvitenih delih naše republike. Kajti samo mi iz nerazvitenih predelov se ob premajhni družbeni skrbi za enakomeren razvoj se ukvarjajo z delom krampov in lopat in smo veseli tudi te, pa čeprav po trditvah nekaterih novinarjev »preživev oblike pomoči. Vendar je druga pomoč premajhna in zato je razumljiva izjava haloške ženice, da so brigadirji »božji dar«. Naši ljudje v Halozi in Slovenskih goricah, navajeni gaškega ročnega dela na plazovitih koščkih rodovitne zemlje, ne zahtevajo drugega kot osnovne življenjske pogojne, ti pa so elektrika, voda in cesta. Vedno so razumeli problem slovenstva, za katerega so se streljata, pa tudi med II. svetovno vojno na svojih bregacah borili. V letih po osvoboditvi so dajali v okviru obvezne oddaje zadnji mernik pšenice in lonček masti za industrializacijo in urbanizacijo, ne razumejo pa, da jih je sedaj naša slovenska država, ki so jo pomagali izbojevati in izboriti, pozabilna. Ne želijo si solidarnostnih skladov, temveč osnovno infrastrukturo in delo, da si bodo lahko svoj kruh sami zasluzili, ne sicer z računalnikom V. generacije, vendar pa tudi ne tako kot pred 500 leti in danes samo z motiko in lopato.

Zato so veseli, ko že 15 let odprtega srca vsako poletje sprejemajo brigadirje in skupaj z njimi gradijo ceste in vodovode, kar jim omogoča, da ostanejo na svoji zemlji, saj v dolini ob vsej brezposelnosti in pomanjkanju stanovanj za njih ni dela in prostora za življivo. Veseli so tudi, ko ob naravnih nesrečah klub škodi, ki so jo utrpeli, vidijo številne funkcione in novinarje, ki pridejo na ogled škode, in v sebi upajo, da bodo video stanje in bedo vključili v razvojne programe republike ter jih obiskali in pisali o njih tudi takrat, ko jim ne bo porušilo njihovih bornih domačij.

Naši ljudje so se iskreno veselili sklepov, ko je slovenska skupščina utrdila našo državnost in večjo ekonomsko samostojnost, upajoč, da bo to pomenilo vseslovensko skrb za hitrejši razvoj Slovenskih goric in Haloze in da bodo lahko čez nekaj let skupaj z vsemi Slovenci, ne samo z brigadirji, s kožarcem dobrega haloškega vina v roki zapeli verze nove himne: »Prijatli, obrodile so trte vince nam sladko...«

PREDSEDNIK SKUPŠČINE
ZMDA SLOVENSKE GORICE 89
MILAN ČUČEK, s. r.

Spominski dom na Knežcu

Te dni me je pot zanesla k domačiji dr. Franceta in Borisa Kidriča. Na Knežcu pri Rogaski Slatini stoji skromna hiša, v kateri si je mogoče ogledati razstavo o življenu in delu dr. Franceta Kidriča, razstavo o življenu in delu Borisa Kidriča in razstavo Kozjansko v narodnoosvobodilnem boju. Tisti, ki ga imenovana snov zanima, bo v spominskem domu obec omenjenih mož našel mnogo podatkov, zapiskov in fotografij, ki jih sicer ni mogoče videti povsod.

Na pročelju domačije visi spominska tabla z napisom: »V tej hiši je prebival s svojo družino dr. France Kidrič, slovenski slovstveni zgodovinar, in preživel svoja mlada leta njegov sin Boris Kidrič-Peter, predsednik prve slovenske vlade in veliki jugoslovenski revolucionar. Motiv domačije z okolico in spominsko ploščo je lepo vtisnjena tudi na vstopnicah.

Edina hiba, ki je obiskovalec ne spregleda, je morda premajhna skrb za čistočo razstavnih prostorov. Pa vseeno, spominski dom na Knežcu si velja ogledati.

SONJA VOTOLEN

V. R.

SPOMINI NA BORL

1941 – 1943

(2. nadaljevanje)

NOVI BORLSKI GOSPODARJI

Ko so pripeljali 29. aprila 1941 prve zapornike na Borl, so jih zaprli v grajski hlev. Šele čez dobre deset dni so pričeli polniti z jetniki tudi grajske prostore in se je na gradu naseleli več policistov. Uredili so svoje pisarne in bivališče za stražarje.

Prvi naslov borlske jetnišnice je bil: GEHEIME STAATSPOLIZEI-ANHALTELA-GER SCHLOSS ANKENSTEIN, UNTERSTEIERMARK (Tajna državna policija — predhodno taborišče Borl, Sp. Štajerska). Taborišče so skrajšano imenovali »Lager Nord« (severno taborišče).

Prijetnike so na Borl pripeljali iz ptujskih zaporov. Vsi ti so bili določeni za izselitev s Sp. Štajerske. Bili so domačini iz raznih krajev ptujskega okrožja. Na Borlu so preživel nekaj tednov, nato pa so jih odpeljali s kamioni v zbirno taborišče v Mariboru ali v Rajhenburgu, od tam pa z vlaki v izgnanstvo.

Za prvimi jetniki s ptujskega območja so pričeli voziti na Borl jetnike iz drugih Štajerskih predelov. Osumljeni so bili sodelovanje v odporškem gibanku. Ko so poleti 1941 vznikle na Štajerskem partizanske skupine, so nacisti mrzljivo iskali njihove sodelavce in hajkalci za partizani. Veliko osumljenih so iz zaporov po vseh Štajerskih okrožjih poslali na Borl. Grad je bil večkrat prepapolnjeno.

Navadno je bilo na gradu dvesto do dvesto petdeset zapornikov, občasno pa tudi po štiristo. Tu so jih surovо zasliševali ali vodili na zasliševanja

v Ptuj, na sedež tajne državne policije — GESTAPA. Ta je stolovala v hiši zozobravnika dr. Brenčiča, ki so ga z družino izselili. Brenčičeva hiša v sedanji Lackovi ulici je postalna mučilnica zavednih Slovencev, sem so jih vodili iz ptujskih zaporov in z Borla, da bi jih z raznimi mučilnimi napravami prisili izdajati sodelavce v osvobodilnem gibanju. Tudi na samem Borlu so zapornike surov zasliševali, preden so jih poslali v koncentracijska taborišča, nazaj v zapore ali na morščak talcev. Le redke so izpuščili domov.

18. junija 1942 so borlsko prehodno taborišče preimenovani v zapore tajne državne policije, policijski zapor Borl pri Ptaju, Sp. Štajerska, seveda z nemškim naslovom: GEHEIME STAATS POLIZEI — POLIZEIGEFÄNGNIS ANKENSTEIN BEI PETTAU, UNTER-STEIERMARK. Zapor na Borlu so Nemci ukinili leta 1943.

V začetku je vodil taborišče na Borlu SS Obersturmführer dr. Herman Görger, vodja varnostne službe in varnostne policije ptujskega okrožja. Čez nekaj tednov ga je zamenjal SS Untersturmführer Rudolf Meyer, ki je bil pred tem komandan mariborskega zbirnega taborišča v Melju. Tudi on je vodil taborišče na Borlu le kratek čas. Že junija se je pojavil na Borlu Herbert Stössel, vodja ptujske gestapovske izpostave; a o tem več pozneje.

(Viri: — Poslednja pisma za svobo do ustreljenih v okupirani slovenski Štajerski, Maribor 1965 in druga izdaja 1969. Poslednja pisma žrtv za svobo do. (Uvodna beseda dr. Milana Ževarta).

— Podatki o Muzeju NO Maribor (vodja taborišča Borl)

— Tone Ferenc: Politične in državljanke kategorije prebivalstva na Štajerskem pod nemško okupacijo (Ljubljana 1960).

IZ PTUJSKEGA ZAPORA V BORLSKI HLEV

O prvih zapornikih v grajskem hlevu na Borlu je najdragoceniji vir spominskih spis dr. Franja Brumna, zdravnika iz Ptuja, z naslovom VOJNA IN ZLOCINI, ki ga je objavil pred leti v TEDNIKU (leta 1972). Iz tega dela povzemam z dovoljenjem vodov pokojnega dr. Brumna poglavje, v katerem je orisal jetniške dni na Borlu.

Prve jetnike so Nemci pripeljali na Borl 29. aprila 1941. (Ilustracija J. Mežana).

Ob vdoru okupatorjev v našo domovino je bil dr. Brumen star osemnajdeset let. Ptujski Nemci in nemškutarji so ga uvrstili v seznam Slovencev, ki so jih nameravali takoj po nemški zasedbi ptujskega območja arretirati. Napisan je tudi seznam 1246 Slovencev tedenega ptujskega okraja, ki so

prostovoljno zapustili slovenske zemlje.

Verjetno so nacisti njegovo zavrnitev sprejeli z nejedovljivo in so jo zapomnili.

Ko so ga med prvimi Ptujskimi arretirali oboroženi rjavosrajčniki s ptujskimi Hitlerjevskimi vodniki na čelu, so ga gnali proti zaporu v Prešernovi ulici.

prostovoljno zapustili slovenske zemlje.

Verjetno so nacisti njegovo zavrnitev sprejeli z nejedovljivo in so jo zapomnili.

Ko so ga med prvimi Ptujskimi arretirali oboroženi rjavosrajčniki s ptujskimi Hitlerjevskimi vodniki na čelu, so ga gnali proti zaporu v Prešernovi ulici.

Med potjo so naleteli na bivšega ptujskega župana dr. Alojzija Remca, advokata in pisatelja. Kar na poti so ga arretirali in ga že med potjo v zapor preteplili. Prileten mož je ob vsakem udarju zatepel srečal srečal z nemškutarskimi lovci. Znani ptujski Nemec in lekar Molitor (Molitor, op. V. R.) ga je po letu 1938 nagovarjal, naj bi sprejel službo zdravnika na Dunaju, kjer so na voljo lepa stanovanja in dobro opremljene zdravniške ordinacije.

Dr. Brumen je vedel, da so ponujeni prostori izganchi židovskih zdravnikov. Ponudba take vrste je bila zanj nesprejemljiva, zato jo je odločno odklonil. Tudi sicer ne bi

potopil v zapor.

V OŠ dr. Franja Žgeča so odprli tradicionalno razstavo del aktivna žensk, gojencev zavoda dr. Marijana Boršnarja, učencev OŠ in obrtnikov.

Ob letošnjem prazniku so se pojavili z nekaj krajevnimi pridobitvami. Med te sodijo gotovo avtobusna postajališča. S tem so poskrbeli za potnike, ki čakajo na avtobus.

V Dornavi imajo tudi zelo dejavno telovadno društvo Partizan. Letos je praznovalo 35 let uspešnega dela. Partizanovi pa so se tudi letos aktivno vključili v praznovanje krajevnega praznika in organizirali več zanimivih športnih srečanj – vse za popularizacijo rekreativne dejavnosti v krajevni skupnosti. Ob svojem jubileju so partizanovi pripravili tudi manjšo razstavo dejavnosti v sliki in besedi. Na ogled je bila v prostorih krajevne skupnosti.

Fotografije: Cilka Tekst: MG

Dornavska slavja in pridobitve

V prvi polovici oktobra so praznovali v krajevni skupnosti Dornava. Poveseli so se ob novih pridobitvah in med posameznike in ustanovo razdelili priznanja krajevne skupnosti ter bronske znake OF.

Mesec knjige

Kar preveč neopazno mineva in odhaja mimo nas. Sicer pa – ali imamo sploh čas, v teh čudnih časih, za knjigo? Kakor kdo. Mnogim je knjiga nedostopna zaradi cene, drugih v mladosti niso naučili, da je knjiga najboljša prijateljica, tretji pa pridno zahaja v knjižnico. Dekleto na sliki (uel jo je fotoaparat Martina Ozmece) je za vse to kaj malo mar. Poslednje jesensko sonce jo je res zvabilo ven, ni pa je moglo odvrniti od knjige. Pa ne samo zaradi meseca knjige. N. V.

Na obisku pri vaščanih Pavlovec

Ob letošnjem prazniku krajevne skupnosti Ormož so vaščani vasi Pavlovci dobili svoj vaški dom. Niso ga sicer dobili kar tako, kot dobiš darilo, za njega so morali odštetiti veliko denarja in opraviti več kot 2484 prostovoljnih delovnih ur, več kot sto strojnih in traktorskih ur, organizirali so 30 večjih delovnih akcij, kjer je sodelovalo deset ali več krajanov.

Do sedaj niso imeli svojega prostora, kjer bi se lahko sestajali. Njihov sedanji vaški dom je sicer nekdanja občinska baraka, in kasneje skladišče Tovarne Jože Kerenčič, vendar je sedaj tako lepo urejen, da bi težko prepoznavali nekdanjo stavbo.

Vaščani so pri ureditvi okolice in graditvi doma delali resnično z velikim navdušenjem. Nekdo je prinesel pletenko z vinom, drugi klobaso, vse drugo je potem potekalo spontano. Gospodinje so se dogovarjale, katera bo pripravila koso za delavce; dogodilo se je, da sta potem skuhali kar dve hrati.

Ko smo vaščane vprašali, kdo je naredil največ delovnih prostovoljnih ur, so vsi odgovorili, da je bil to Franc Kelemina, predsednik vaškega odbora SZDL. Dan za dnem je bil na delovišču, vaščane »priganjal« k delu, delal evidentno o opravljen-

nih urah, ki bi je bili veseli tudi kje druge. Vprašali smo ga, kako se počuti. Odgovoril je, da se to z besedami ne da povedati. Ker se mu njegov mandat kot predsednik vaškega odbora SZDL izteka, je želeti vaščanom pustiti nekaj otipljivega o svojem delovanju.

Veliko dela, predvsem s tovorjakom in traktorjem, je opravil tudi Matija Miško, predsednik vaškega sveta. Tudi Matija je odgovoril približno tako kot Franc

Matija Miško, predsednik vaškega sveta, in Franc Kelemina, predsednik vaškega odbora SZDL.

Kelemina, tudi on se po opravljenem delu dobro počuti. Na začetku ni verjel, da bodo delo opravili, predvsem zato, ker jim je pogosto nagajal dež. Dejal je, da so pričeli graditi vaški dom, kot bi se lotili kupovanja avtomobila brez denarja.

Dom stoji, v njem pa se sedaj odvija vaško življeno, družabno, kot so si ga vedno želeli. Ponovno bo lahko delal mladinski aktiv, – ustanovili so aktiv mladih članov Rdečega križa, vendar je delo zamrlo, ker ni bilo primerenega prostora. Sedaj bo aktiv lahko ponovno delal. V teh

dneh so ustanovili aktiv kmečkih žensk, organizirali bodo lahko družabne večere. Pravijo, da bo v domu tudi prostor za gostje, če bodo vaščani to želeli. V domu bodo odslej najrazličnejša predavanja in tudi tečaji. Nič več ne bo potrebno vaščanom Pavlovec hoditi v Ormož, predavatelji bodo odslej prišli k njim.

Vaščani bodo poskrbeli, da bo v domu živahnno, ponujajo pa se tudi možnosti za nekatere domače obrite.

Vida Topolovec
Foto: Štefan Hozyan

Vaščani Pavlovec pred svojim domom.

DELNIČARSTVO – TOKRAT ZARES!

Cenjeni ustanovitelji in poslovni partnerji! Z veseljem in podjetniškim nemirom Vam sporočamo, da po naši oceni obstajajo pogoji, ki omogočajo, da se Stanovanjsko-komunalna banka Ljubljana ustanovi kot delniška družba.

Smo visoko specializirana banka na stanovanjsko-komunalnem področju z vrhunskimi strokovnjaki. Naš osnovni cilj je ustvarjanje dobička v okviru dovoljenega bančnega poslovanja, upoštevajoč pri tem družbeni pomen, rast in razvoj banke. V ta namen bomo:

- pospeševali mobilnost in koncentracijo vseh vrst denarnih sredstev in kapitala pravnih in fizičnih oseb, zlasti s področja stanovanjskega in komunalnega gospodarstva ter ostalih zainteresiranih podjetij in institucij
- vodili poslovno politiko, ki omogoča učinkovitejše uresničevanje programov razvoja in tekočega poslovanja na teh področjih in je prilagojena potrebam tega področja
- razvijali hranilniško dejavnost, ki se bo vključevala v sistem javnega financiranja
- pospeševali razvoj inovacij in novih oblik poslovanja
- nudili finančne storitve komitantom
- opravljali vse zakonsko dovoljene bančne posle

Zato pozivamo dosedanje ustanovitelje, podjetja in druge pravne osebe, da pristopijo k Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana d.d. kot njeni delničarji. Vpisovanje delnic bo potekalo od 18. oktobra do 15. novembra 1989.

Vsi interesi za vlaganje sredstev in pridobitev delnic, lahko dobijo vse potrebne informacije v Stanovanjsko-komunalni banki Ljubljana, Kraigherjev trg 1 ali po telefonu 061/328-180.

BANKA KOT JE ŠE NISTE VAJENI

STANOVANJSKO-KOMUNALNA BANKA LJUBLJANA

VLAK BRATSTVA IN ENOTNOSTI '89

Tradicija prehaja na mlajše

Tisti, ki so na Vlak bratstva in enotnosti gledali dvomljivo, so sedaj verjetno razočarani. Nič tega se na njem in ob njem ni

zgodilo, da bi se razpihovaci strasti lahko naslajali. Tudi Ptujčani – kakih 40 jih je bilo – so bili ob vrnitvi zadovoljni z vsem.

Na Topčiderju, beograjski železniški postaji, je potnikom in množici domačinov govoril tudi Jože Smole, in če dobro pogledate, lahko ob njem v belem klobuku vidite prvo damo jugoslovenskega pesništva Desanka Maksimović.

Potniki za Arandelovac so izstopili v Mladenovcu. Slika je bila povod podobna: napis dobrodošlice, veliko gostiteljev, kulturne skupine ...

Ptujsko delegacijo je vodil predsednik Socialistične zveze Janez Belšak in prvo dobrodošlico na teh arandelovske občine so Ptujčanom izrekli v krajevni skupnosti Stojnik.

Radmila Andeljković, predsednica srbske Socialistične zveze, in Jože Smole sta se sprehodila po vlaku od kupeja do kupeja in poklepata s potniki o tem in onem, vmes pa se povedala kakšno za sedmo silo.

Obisk v delovni organizaciji Rudnik, enem najuspešnejših tekstilnih kollektivov v Jugoslaviji. Tovarna je bila v celoti zgrajena iz sredstev občinskega samoprispevka, namenjenega novim zaposlitvam.

Med potjo na Oplenac smo srečali sprevo folklornih skupin, saj so imeli tradicionalno oplensko trgatev.

Osnovnošolci so pred Vlakom bratstva in enotnosti sodelovali na natječaju za najboljši spis o Vlaku. V naši občini je bil najboljši Robert Stojnik (sedaj že srednješolec, sicer pa je hodil na OŠ Leskovec), v arandelovski pa Neda Stevanović, šestošolka.

Poslovili smo se v deževnem večeru ...

Kaj bi jokala, saj se bova še srečala ...

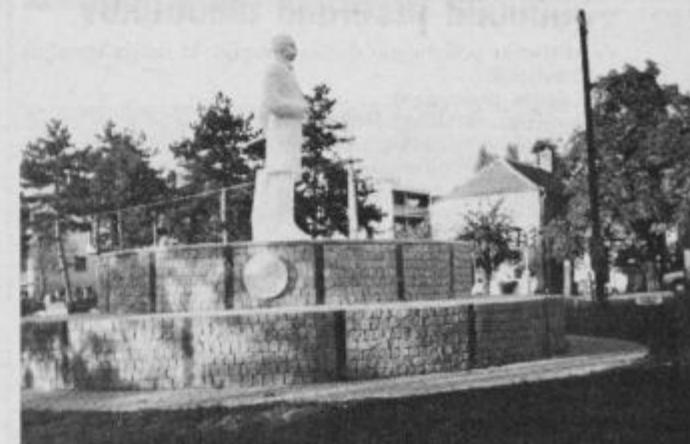
kar so doživeli v srbskih mestih. Sicer pa je bilo povedanega že veliko, naj vam tokrat prikažemo nekaj utrinkov s poti, kot jih je

ujela fotografksa kamera. Pa je ujela samo drobec vsega ...

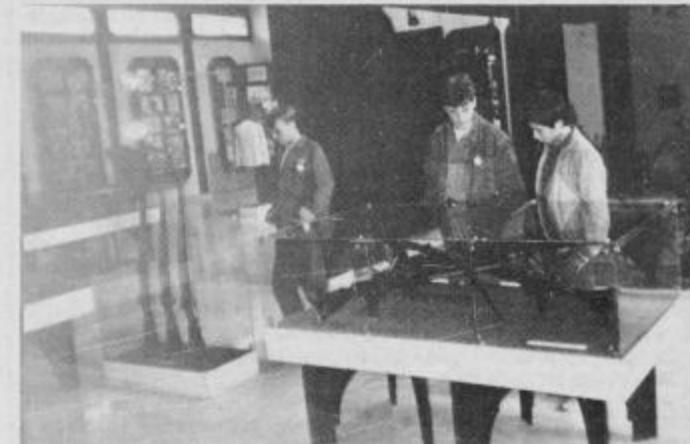
Posnetki: Jože Šmigoc

Arandelovski park je poln skulptur iz belega marmorja, ki nastajajo na tradicionalni prireditvi Marmor in zvoki.

Spomenik Milošu Obrenoviću, ustanovitelji Arandelovca, so ob parku postavili letos.

V muzeju so bili zlasti fantje navdušeni nad orožjem.

Obisk grobnice srbskih kraljev na Oplencu.

Oktober — mesec boja proti sladkorni bolezni

Diabetiki in njihove stiske

Gospodarska in družbena kriza se močno odražata na življenjskem standardu ljudi, še posebej bolnikov. To najbolj občutijo sladkorni bolniki, ki se morajo zdravo prehranjevati. Dieta je namreč osnova za uspešno zdravljenje sladkorne bolezni. Prehrana sladkornih bolnikov pa je v načelu zdrava prehrana za vsakogar. Dietetična živila so danes že v povprečju za 55 odstotkov dražja od drugih živil. Zato je razumeti stisko sladkornih bolnikov, ki si zaradi cen in zaradi nizkih prejemkov ne morejo privoščiti zdrave prehrane. Posledice bodo zagotovo katastrofalne.

Po besedah predsednika ptujskega društva za boj proti sladkorni bolezni Alojza Čučka bodo Ptujčani še naprej vztrajali, pri-

že tretje leto zapored smo v sodelovanju z diabetološkim dispanzerjem v Ptiju pripravili nekaj prispevkov o sladkorni bolezni in njenem zdravljenju. V Sloveniji je že 60 tisoč sladkornih bolnikov, v ptujski in ormoški občini nekaj nad 3 tisoč.

Ptujsko društvo za boj proti sladkorni bolezni je tudi letos pripravilo vrsto aktivnosti, s pomočjo katerih želi kar največ prispevati k preprečevanju te bolezni, bolnikom pa lajsati življenje. Slovenska diabetološka služba in s tem tudi ptujska je na zelo visoki ravni. Zdravljenje sladkorne bolezni je danes izrazito preventivna dejavnost. Našo obliko zdravstvenega varstva sladkornih bolnikov je prevzela tudi Svetovna zdravstvena organizacija. Propagira jo predvsem v deželah v razvoju.

PREHRANA SLADKORNIH BOLNIKOV JE V NAČELU ZDRAVA PREHRANA ZA VSAKOGAR

Sodobna prehrana diabetikov

Vsi diabetiki potrebujejo dietno terapijo, ki ostaja temeljna oblika zdravljenja.

Cilji dietne prehrane:

- doseči oz. vzdrževati idealno telesno težo

To velja zlasti za bolnike, ki zbolijo v zrelem starostnem obdobju in niso odvisni od insulina. Debeli ljudje so nagnjeni k diabetusu. Maščobno tkivo je odporno proti insulinu in mnogi debeli bolniki imajo visoke koncentracije insulinu v krvi. Zdravljenje je na zelo visoki ravni. Zdravljenje sladkorne bolezni je danes izrazito preventivna dejavnost. Našo obliko zdravstvenega varstva sladkornih bolnikov je prevzela tudi Svetovna zdravstvena organizacija. Propagira jo predvsem v deželah v razvoju.

— vzdrževanje normalnih vrednosti sladkorja

Radi bi preprečili hiperglykemijo in hipoglykemijo. Za večino naših diabetikov je postalno do mnogo bolj enostavno, odkar si lahko krvni sladkor merijo doma s pomočjo testnih lističev.

— preprečiti kronične komplikacije

Dobra urejenost krvnega sladkorja je dobra zaščita pred nastankom komplikacij. Velika oz. pogosta nihanja vrednosti krvnega sladkorja so odgovorna za nastanek komplikacij. Z dieto skušamo vzdrževati stabilen nivo krvnega sladkorja — približno 5–9 mmol.

Dieta mora biti prilagojena okusu in prehrabnem navadam posameznika. Vsakemu našemu bolniku poskuša edukator — višja med. sestra — dati individualne nasvete. Danes se trudimo, da bi bilo dietno zdravljenje manj omejevalno in bolj praktično ter da bi svetovana prehrana bolnika ugajala, da bi mu bila dosegljiva in da bi zlahka upošteval navodila. Vsak sladkorni bolnik mora popolnoma razumeti svoje prehrabne potrebe in se čutiti sposobnega, da prilagodi dieto svojemu družbenemu življenu.

Energetska vrednost mora biti prilagojena potrebam posameznikov in dieto predpisemo na tej osnovi. Če ima bolnik primerno telesno težo, potem mu sedanja prehrana daje pravimo količino kalorij. Če je bolnikova teža prevelika, mora biti energetska vrednost njegove prehrane za 30 % manjša od potreb, da bo shujšal približno za 1 kg na teden. Ko smo izračunalni energetske potrebe, skušamo zagotoviti 50–55 % kalorij iz OH. Staro načelo o omejevanju OH v prehrani je preživel. Bolnikom priporočamo, da kot vire OH uporabljajo živila z visoko vsebnostjo vlaknin npr. krh s povečanimi vlakninami. Zlasti priporočljiva so živila, ki vsebujejo topne balaste, kot so stročnice in oves. Raziskave so pokazale, da hrana, ki vsebuje veliko vlaknin, zlasti topnih, izboljša urejenost krvnega sladkorja.

Zivila z visoko vsebnostjo maščob odsvetujemo. Med diabetiki so srčna obolenja bolj pogosta, poleg tega pa ima mastna hrana tudi veliko kalorij.

Sladkor je nezaželen. Naprodaj so številni proizvodi brez sladkorja, npr. pijače. Bolniki si lahko pomagajo z umetnimi sladili.

Za bolnike, ki prejemajo insulin, je pomembna razporeditev OH čez dan zaradi ravnovesja med količino OH in dozo insulin. Za merjenje OH živil uporabljamo sistem zamenjav. Diabetik, ki ne jemlje insulin, navadno ne uporablja sistema zamenjav. Svetujemo jim, da se redno hranijo.

To so torej osnovne dietetne zdravljenja diabetesa. Vsem bolnikom priporočamo hrano z nizko vsebnostjo maščob in sladkorja ter veliko količino vlaknin. Seznamimo jih s prehrabnimi izdelki, ki so za njih primerni; umetna sladila, pijače brez sladkorja in namazi z majhno vsebnostjo maščob. Veliko pozornost posvečamo praktičnim vprašanjem, kot so prehrana med prazniki, na zavah, v restavraciji ter konzerviranje in vnaprej pripravljenje jedi. Obroki hrane morajo biti čim bolj mešane živilske sestave z ustrezno količino sadja in zelenjavnih živil. Zajtrk in dopoldanska malica sta lahko energijsko krepke obroki kot kosilo in popoldanska malica.

Na žalost pogrešajo diabetiki pri nas več izdelkov z dodatnimi vlakninami, mesne in mlečne izdelke z zmanjšano količino maščob ter boljšo založenost trga s temi.

Dragica POLANEC

družujejo pa se jim v drugih slovenskih društvih, da se ukine prometni davek na dietetična živila. Poleg tega protestirajo proti participaciji za zdravljenje bolezni, ki spremljajo sladkorno bolezni. Spremljajoče bolezni so namreč posledica osnovne — to je sladkorna. Dosedanjim protestom nihče od zakonodajalcev ni želel prisluhniti. Slabo pa se jim piše tudi v bodočnosti, vsaj glede na nove osnutke zakonov za področje zdravstvenega varstva. Zato se upravičeno vprašujejo, kaj je dražje: ali preventiva ali kurativa.

Z zdravstvenimi storitvami so ptujski sladkorni bolniki zelo zadovoljni, saj so nadoprovrečne. Zdravstvena služba v Ptiju je imela posluh zanje. Zelo uspešni so tudi pri osveščanju diabetikov in drugih ljudi. V diabetološkem dispanzerju pa je glede na sednje potrebe en delavec premalo.

Predstavniki društva za boj proti sladkorni bolezni redno pregledujejo založenost ptujskih trgovin z diabetičnimi živili. Cetudi se stanje izboljšuje, v trgovinah ni vseh živil, ki jih drugje že imajo. Glede na to da je vptujskem društvu tudi veliko sladkornih bolnikov od drugod, predvsem iz Ormoške občine, so zdravstveni službi predlagali, da bi enkrat do dvakrat tedensko hodil diabetolog in Ormožu in tam opravljal kontrolne pregledne. Predlagajo tudi, da bi v Ormožu jemali kri za kontrolne pregledne v Ptiju, in to dva do tri dni prej. Njihove zahteve niso iz trte izvite, saj je dispanzer pridobil še drugega diabetologa.

Tudi pogovor, ki so ga prejšnjo sredo organizirali v okviru meseca boja proti sladkorni bolezni, je bil posvečen aktivnostim

za izboljšanje zdravstvenega in socialnega stanja diabetikov. Že po tradiciji so povabili vse, ki jim na kakršenkoli način lahko pomagajo pri premagovanju težav. Prisluhnili so jim le iz Rdečega križa, socialistične zvezne in sindikata. Le-ti so jim obljudili pomoč glede na svoje možnosti.

Društvo primanjkuje denar za osnovno dejavnost. Nekaj vlog za finančno pomoč so že napisali. Iz nekaterih organizacij, kjer imajo veliko diabetikov in bi jih še kako moralno zanimati, kako živijo njihovi delavci, jim niso niti odgovorili. Tako daleč smo prišli, da so denar za pomoč najbolj ogroženim članom pomagali zbirati učenci osnovnih šol Destnik, Dornava, Videm pri Ptiju, Tone Žnidarič in Hajdina s tovarisci. Pobudo za zbiranje starega papirja in železa, ki so ga pozneje prodali odpadu, je dala ravnateljica osnovne šole dr. Franja Dornava Marija Velikonja. Društvo je hvaleno za pomoč, vendar to ne more biti rešitev.

V bodoče se bodo obveščali prek sredstev javnega obveščanja. Za vsako predavanje morajo napisati 1333 vabil in za pošto plačati tri milijone dinarjev. Člani pa plačujejo dva tisoč dinarjev članarine na leto, kar je za sto odstotkov več, kot znača članarinu v drugih slovenskih društvih.

Za Ormoške diabetike predavanje v soboto, 28. oktobra, ob 9. uri v hotelu Ormož — v prostorih stare restavracije. Predavanje pripravljajo dr. Lidija Trop, dr. Marta Simonič in višja medicinska sestra Dragica Polanec. Ptujčani bodo imeli predavanje 4. novembra ob 9. uri v Narodnem domu. Sodelovali bodo isti predavatelji.

MG

SLABO ZDRAVLJENA ALI NEZDRAVLJENA BOLEZEN HUDO OGROŽA ZDRAVJE

Diabetično stopalo — pozni zaplet slabu urejene sladkorne bolezni

Sladkorna bolezna je kronična bolezen presnove. Uspeh zdravljenja je v največji meri odvisen od bolnikov samih, od poznavanja lastne bolezni in od pripravljenosti upoštevati navodila za zdrav način življenja. Le-teh pa so bolniki deležni s strani dobro organizirane diabetološke zdravstvene službe.

V zadnjih nekaj letih se je število sladkornih bolnikov, ki smo jih zdravili zaradi nenadnih zapletov sladkorne bolezni, močno zmanjšalo. Delovna in živilska doba bolnikov s sladkorno bolezni sta se s sodobnim pristopom in zdravljenjem podaljšali. Tako so prišli v ospredje kronični oziroma pozni zapleti sladkorne bolezni. Le-te so posledica neurejene presnove, razvijejo se počasi, neopazno in so največkrat vznikli sladkornih bolnikov.

Spodnje okončine so pri diabetikih zelo ogrožene, zlasti še

po več letih trajanja bolezni, ob slabu urejeni presnovi. Diabetično stopalo je ena najtežjih komplikacij sladkorne bolezni, vendar jo je v primerjavi z drugimi možno preprečiti. Je posledica okvare žilja, živilca in neceljene okužbe.

Ko govorimo o okvari žilja pri diabetičnem stopalu, mislimo predvsem na okvaro večjih žil z enakimi spremembami kot pri arteriosklerozni, le s to razliko, da so pri sladkornih bolnikih okvare pogosteje že v mlajših letih in sejavljajo v mnogih žiljih in hitreje napredujejo obliky. Posledice se kažejo v slabši prekravativitvi spodnjih okončin. Pojavijo se tako imenovani ishemični bolečinci, v začetku le ob naporu — hojo, pozneje je stalna. Stopalo postane hladnejše, pulzi arterij se slabše tipajo ali so odsotni. Prične lahko do gangrene. Terapevtski poseg je v tem primeru največkrat amputacija uda.

Hkrati z okvarami žil se pojavi pri sladkornih bolnikih tudi okvare živilca; govorimo o diabetični neuropati. Tudi v tem primeru so največkrat pričadete spodnje okončine. Gre za prizadetost tako živilca njitja, ki vodi do dražljajev do mišic, kakor tudi tistega, ki vodi čutne dražljajev v možgane. Težave so zato hude in številne: marljivčenje, občutek gluhih nog, globoke, sunkovite bolečine v mečih, krči. Težave so pogosteje in hujše ponoči, često se izboljšajo med hojo. Sočasno se pojavlja tudi ohlapnost mišic, izguba moči, izguba občutka za dotik, bolečino in topoto. Zato prihaja do pogostejših poškodb zaradi udarcev, žuljenja in opreklin. Atrofija mišic stopala oslabi moč prstov, pritisik na stopalo je napacno razporejen, pojavijo se žulji, otišanci, pogosto odprtne rane. Zaradi ponavljajočega se pritiska, slave prekravativitve in sočasne infekcije rane slabu celijo in se

lahko stopnjuje do gangrene prstov, stopala.

Ta celota kroničnih zapletov, katero imenovana diabetično stopalo, je odsev močno napredoval, slabu urejene sladkorne bolezni. Je pa lahko tudi odsev slabega sodelovanja bolnika v procesu zdravljenja in skrbni za lastno zdravje. Pravilno obveščen bolnik lahko zmanjša možnost mehaničnih in topotnih poškodb, z dobro higieno možnost infekcij, s stalnim nadzorom stanja nog pa omogoči takojšnje zdravljenje.

Z dobro organizirano preventivno dejavnostjo diabetoloških dispanzerjev moramo skrbeti za sodobno vzgojo in izobraževanje sladkornih bolnikov. Le tako se lahko nadejam, da bo v tem primeru preprečen med hojo. Sočasno se pojavi občutek živilca in opreklin. Atrofija mišic stopala je napacno razporejen, pojavijo se žulji, otišanci, pogosto odprtne rane. Zaradi ponavljajočega se pritiska, slave prekravativitve in sočasne infekcije rane slabu celijo in se

Simonč Marta

SLADKORNA BOLEZEN JE ZA ZDAJ NEZDRAVLJIVA

Sladkorna bolezna ogroža živiljenja

Uvodoma bi posredovala izrek iz kolektorja aprila 1989. leta: »Doseči moramo takšno raven prizadavanju, da bo družba imela zdravje za največje vrednoto!« Dopolnila bi, da bomo šele takrat lahko nudili človeku-bolniku zdravstveno oskrbo v okviru strokovnih in tehničnih dosežkov v medicini sedanjem dnevu!

Na ptujsko-ormoškem območju imamo že 3285 diabetikov, kar ustreza republike povprečju. Diabetes mellitus je kronična, podedovana ali pridobljena motnja v presnavljanju ne le ogljikovih hidratoval, tudi maščob, beljakovin, mineralov in vitaminov. Vzrok je pomanjkanje inzulina iz različnih razlogov na vsej poti od mesta nastanka inzulina v trebušni slinavki do učinka na celico organizma. Ob nastanku diabetes je lahko udeležen tudi protidelujući hormon glukagon, rastni hormon, adrenalin. Normalno je v krvi 3,6 do 5,6 mmol/L sladkorja. Krvni sladkor se začenja zviševati ob neupoštevanju diete, zdravil in ob vzponih obolenjih iz različnih razlogov, tudi finančnih.

Nenadni zapleti, t. i. akutne komplikacije nastanejo kot posledica zvišanja krvnega sladkorja. Ob izgubljanju zavesti privedejo do t. i. katoacidoze, do laktacidoze ali do hipermolarnega sindroma. Potreben je

takovoj prevoz v bolnišnico zaradi nujne, intenzivnejše terapije s tekočino. Nevarna akutna komplikacija je hipoglikemija. Nastane zaradi prelevke količine vbrzganega inzulina, ob nezadovoljivi prehrani ali ob dodatnih fizičnih in psihičnih napornih. Kaže se z duševno odstopnostjo pacienta, s tresenjem, potenjem in upiranjem zaučitju raztopljenega sladkorja v vodi, ki ga nudimo še zavestnemu; nezavestnemu vbrzizgavamo glukagon, po katerem se že po 15 minutah osvesti.

Kronične komplikacije nastajajo po nekaj letih sladkorne bolezni, hitreje ob višjih vrednostih krvnega sladkorja, ki se zaradi pomanjkanja inzulina ne more vskladiti za rezervo v jetrih, ampak se v neprimerini obliko kopiči v notranjosti vseh žil organizma in te se zožujejo. Bolniki najprej tožijo za bolečinami v nogah, nevarne so komplikacije na očeh, ki lahko privede zaradi krvavitev iz ožilja do slepotе. Prizadetost ledvičnih žil lahko dovede do zdravljenja z umetno ledvicijo. Težke so gangrene na nogah (rdeče, otekli, gnojne).

Osnovno zdravljenje je dieta, količinsko in kakovostno ustrezena, individualno prilagojena; žal prilagojena tudi sedanju času. Pomanjkanje izločanja inzulina vzpostavljamo s tabletami različne vrste. Popolno

pomanjkanje inzulina nadomeščamo z umetnim, pretežno s svinjskim ali govejim, človekovim podobnim, z enkratnim ali večkratnim dajanjem dnevno, tudi z brižalkami novopen. KC ima napravo, ki avtomatično uravnava sladkor in inzulin. Iz finančnih razlogov je bila do sedaj našim pacientom nedostopna, saj ni sredstev niti za osnovna navodila. Menjeno napravilo uporabljajo pri zdravljenju nezavestnih, ob uvažanju inzulinske terapije, za zdravljenje diabetične nofe itd. Paciente zlasti v težkih primerih zbadamo večkrat na dan, da uravnamo sladkor. Imamo le polavtomatske naprave, s katerimi

Najbolje vino še vedno dozoreva v hrastovih sodih — notranjost kleti v Slovenski Bistrici.

Vinogradi v Kovači vasi s kapelo sv. Roka; najlepši so sedaj, v jeseni.

Trgatev 1989 na južnih obronkih Pohorja

Začetki vinogradništva na območju občine Slovenska Bistrica segajo daleč v zgodovino, saj je znano, da je tod trta uspevala že pred prihodom Rimjanov in tiso tradicijo nadaljevali. Danes je na območju med Oplotnico in Polškavo okoli 600 ha družbenih in zasebnih vinogradov.

Pri Kmetijskem kombinatu Slovenska Bistrica imajo 1982 ha svojih vinogradov, ki ležijo deloma na južnih obronkih Pohorja, kjer ni več možnosti za širitev, in na obrobju Haloz — središčem v Studenah, kjer je še vedno nekaj možnosti širitve površin.

Že iz prejšnjega stoletja sta s pohorskih bregov znani naselji Rittersberg, današnji Ritoznoj, in Schmidtsberg, danes Kovača vas.

Od tu izhajata nekdaj sloviti vini rittersberg in schmidtsberger, s katерima so si sladili živiljenje tudi na cesarskem Dunaju, v Pragi in še kje drugje, kjer so vedeli, kaj je dobra kapljica. Že v tistih časih so posebej slovela vina posameznih vinogradov, od katerih je najbolj znan vinograd Brandner, in stari strokovnjaki so dobro vedeli, da Brandner nad Slovensko Bistrico daje najbolje vino Štajerske.

Klasifikacija vinogradniških leg pove tudi danes, katera sorta grozja daje na posameznih predelih najboljšo kakovost. Enologinja iz kleti Kmetijskega kombinata Slovenska Bistrica, dipl. inž. živilske tehnologije Jožica Jesenek je povedala, da natančno proučujejo, kaj lahko priča-

kujejo iz kakšnega vinograda glede na lego in sorto vinske trte.

Vinska klet v Slovenski Bistrici spada v slovenskem prostoru med manjše in ima zmogljivost 1,100.000 litrov. Tretjina je lesnih sodov, preostalo pa so jekleni nerjaveči tanki kot povsod v podobnih vinskih kleteh. Jožica Jesenek pa si kljub vsem tehničkim doganjem nege vrhunskih vin brez lesene posode ne zna predstavljati, zato so si v plan povečanja kletnih zmogljivosti zadali kletarjenje z lesenimi sodi.

Skrb za kvaliteto vina se začne v vinogradu, pri dobrem izboru trsnih cepljenj, je med drugim povedala Jožica Jesenek. Trta je občutljiva na prevelike količine dežja ali velike temperaturne razlike v času cvetenja. Najlepša pa je vsekakor jesen, še posebej če je topla in sončna; takrat brezovi južnega predela Pohorja, obdani z vinogradi, odsevajo daleč naokoli. Za trgatev vsake sorte morajo ujeti pravi trenutek.

Ko se v grozdju nabere največ sladkorja, obenem pa količina kislina pada, se odločijo za spravilo; letos traja od 29. septembra. Predvidevajo pa, da bodo obirali grozje vse do 15. novembra.

Količinsko bo letos pri njih grozja nekaj manj, kvaliteta pa bo, tako predvidevajo, enaka le-

tniku 1988. Nekaj parcel laškega in renskega rizlinga so namenili tudi za pozno trgatev in jagodni izbor.

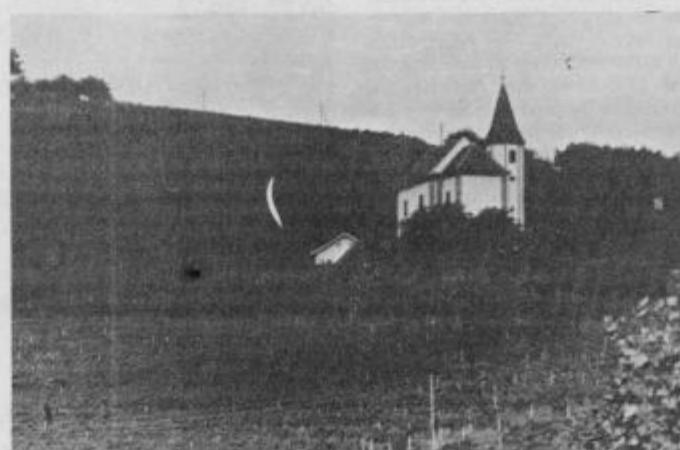
Najbolj znana vina, med njimi je tudi ritoznojčan, ki je zaščitni znak za slovenebistriško klet, so še sauvignon, renski in laški rizling.

Nekaj več pozornosti si zaslubi sauvignon, za katerega so na letošnjem novosadskem sejmu prejeli najvišje priznanje v konkurenči belih vin — šampion. Veliko zlato medaljo za to sorto so prejeli lansko leto, lepe uspehe pa so z njim dosegli tudi na mednarodnem vinogradniško-vinarškem sejmu v Ljubljani.

Vinogradniški strokovnjaki so mnenja, da so vinogradiške lege na južnem obroku Pohorju za to vinsko sorto najidealnejše.

Sauvignon ima značilen okus po poškodenih travah, ki se ob najbolj dozorelosti grozja prepleta z okusom bezga.

Jožica Jesenek, enologinja iz slovenebistriške vinske kleti, je še posebej poudarila, da v njej kleti predelajo grozje izključno domače proizvodnje. Iz kooperacije ga prevzamejo okoli 10 odstotkov celotne količine, odkupljeni pridelek seveda iz leta v letu niha.

Ritoznoj s cerkvijo sv. Marjete je zaščitni znak vinogradov v občini Slovenska Bistrica.

Vida Topolovec

V vrtu

V OKRASNEM VRTU je v drugi polovici oktobra skrajni čas, da gomolje cvetnic, ki niso odporne na mraz, kot so dalije, gladiole, gomoljne begonije, pelargonije, kane in podobne, izkopljemo, posušimo, očistimo in prenesemo v hladen in suh prostor, v katerem pozimi ne zmrzuje, da jih tako ohranimo in da nas bodo s svojim žlahtnim in bujnim cvetenjem razveseljevale tudi v naslednjem letu.

Pelargonije močno skrajšamo in namestimo v bližino kletnega okna, da bodo kot zimzelenina rastlina lahko tudi pozimi, čeprav v omejenih rastnih razmerah, asimilirale.

Vrtno trato zaščitimo pred zimo tako, da jo konec oktobra še poslednjič pokosimo, tokrat z nekoliko višjim rezom. Trave se bodo tako nekoliko obrastle in utrdile še pred snegom. Pred košnjo izrežemo širokolistne ple-

vele, ker bi le ti s prekrivanjem travo pod snegom uničili. Zelo koristno je — če nam je uspelo obdržati lepo negovanjo travo — da jo pred snegom še rahlo potrosimo z zrelim, dobro prepereškim kompostom ali zdroljeno šoto, ki smo ji primesali humovit in 2 kg na ar mešano gnojilo nitrofosal. Tako bodo trave, obvarovane s humusom, bolje prezimile in še prehranjenost bo opravljenja, saj se bodo hranile snovi prek zime razkrojile in bodo travam na voljo že v zgodnji spomladanski vegetaciji. Tvegali pa bi, če bi konec oktobra še sezjali travo. Taka pozna setevi bi počasi kalila in slablo rastla, čeprav v ugodni jeseni. Če že moramo pozno v jeseni manjše površine na vrtu ozeleniti, bo najboljše na navoženo in poravnano zemljo položiti travno rušo, narezano na travniku.

V ZELENJAVNEM VRTU

Prostore, v katerih bomo hranili zelenjavno, to so običajno kleti in prizemne shrambe, v katerih ne zmrzuje, moramo poprej za to ustrezno usposobiti. Z apnenim mlekom ali beležem prostore prebelimo, zlasti če tega nismo opravili že več let. Stene, strop, tla in posodje poškropimo in razkužimo s 3-odstotno raztopino sode, ki jo lahko vmesamo kar v apneni belež. Da preprečimo v shrambi razvoj plesni in glivice trohmenja, tik pred vlaganjem vrtin prostor zažveplamo z dvema trakovoma azbestnega žvepla na 1 m² prostornine.

Vrtnine v tako čistih in razkuženih shrambah pozimi dolgo ohranimo sveže, zlasti še če so hranjene v prostorih s stalno temperaturo 3 do 7 °C. To dosežemo tako, da ob sončnih dneh pozimi shrambe zračimo, v mrzlih nočeh pa okna in vrata zapiram, če je potrebno, tudi dodatno izoliramo.

V SADNEM VRTU je pričelo odpadati listje. Četudi smo med letom pogostoma škropili, zlasti proti škruplu, je sedaj v jeseni vse listje — če že drugo ne — okuženo s sekundarnimi infekcijami glivičnih bolezni. Zelo koristno bo za naslednje leto, saj bomo sadno drevje uspešneje obnavrali pred bolezničnimi in škodljivci, če listje do čistega pograbimo in pospravimo v kompostni kup tako, da ga zasipljemo s prstjo, ali pa da ga sežgemo. Pa še kolikor bo dobitlo videz urejenosti tudi prek zime.

Obrano sadja v shrambi, čeprav smo ga komaj pred kratkim obrali, priči pregledamo, ali niso morda pričeli gniti posamezni plodovi. Često se dogaja, da pri-

čno gniti sorte sadja, ki so po svoji naravi slajše in smo jih sorazmerno pozno obirali. Takšne plodove so ranili z vboodom raznimi insekti že na drevesu in takoj so jih okužili trosi monilije, da se je pričela razvijati v shrambi. Nagnite plodove odstranimo, preden se bolezzen razvije še na sedanje plodove in tako povzroči cela gnezda sadne gnilobe.

Jabolka, ki prično gniti zaradi napada monilije, skrbno očistimo, zrežemo in posušimo v izvrste suhe krhlje. Sušimo počasi pri odprtih pečici pri temperaturi največ 35 °C, da celice zaradi prevelike vročine ne bi razpadle. Sicer pa sadje, ki propada, lahko spremenimo v več vrst proizvodov. Najenostavnnejše je sočenje za predelavo v sadne sokove in kompotiranje.

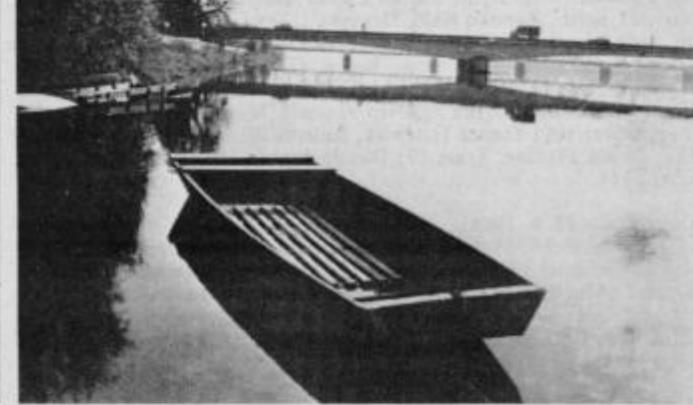
V sadovnjaku se v tem času pripravljamo na sajenje in podzajanje sadnega drevja in varstvo drevja pred glodavci prek zime. O tem pa več v naslednjih nasvetih za opravila v vrtu.

Miran Glušič ing. agr.

Plodovi bogate jeseni . . .

Kljud številnim nevšečnostim je letošnja jesen kar precej bogata. Temu v prid je tudi tale posnetek dveh izredno velikih krmnih pes, ki so jih s ponosom razstavili v prostorih kmetijske začrte v Markovcih. Vsaka teha prek 10 kg, v dolžino pa merita blizu pol metra. Zrasli sta na njivi kooperanta Franca Lajha iz Sobetinc, ki je povedal, da je še veliko podobnih in v povprečju izredno velikih. Tako vsaj s tem kmetje letos verjetno ne bodo imeli težav. Fotograf: M. Ozmeč

Jesen v Ptiju

Vabilo

Kvintet Ota Lesjaka in Slovensko društvo Ljubljana—Essen vabi vse rojake iz Essna, Dortmundu, Hildnu, Wuppertalu, Kölnu, Remscheida in drugih krajov na VESELO MARTINOVANJE, ki bo v soboto, 11. novembra, od 19. do 1. ure v dvorani Zeche Carl v Essen-Altenessnu, Hömannstrasse. Vsi prisrečno vabljeni!

Vsek izmed nas bo moral za svoje zdravje tudi sam storiti več, kot je morda do sedaj.

5. oktobra so v viteški dvorani slovenjebistiškega gradu predstavili knjigo ZBOLEL SEM, ki jo je napisalo 26 mariborskih zdravnikov specialistov, članov Zdravniškega društva Maribor. Napisana je dokaj poljudno in tako dostopna slehernemu bralu. Dr. Kurt Kancler, znani pediatr iz Maribora, je v uvodu zapisal, da je nekako nerazumljivo, da ob vsem velikanskem napredku število bolnikov ne upada, ampak žal narašča. Žalostno

V času od 17/3-89 do 14/10-89 so prispevali denarna sredstva za gradnjo bolnišnice naslednji posamezniki, obrtniki in delovne organizacije:

1. Planika Kranj, TOZD Kranj, SSp — za nakup medicinske opreme, namesto obdaritev za 8. marec	1.000.000.—
2. Mirko Verlek, Gubčeva 22 Ptuj	50.000.—
3. Tomo Ivanovič, Pitomača	900.000.—
4. Občinski sodnik za prekrške Ptuj	300.000.—
5. Dominik Gluščič, Štuki 9, Ptuj — namesto vence za pok. Marijo Golob	300.000.—
6. Stanovnici ulice Med Vrti, Ptuj — namesto cvetja na grob Karla Žmavca	600.000.—
7. Jože Dokl, Kokolova 7, Ptuj	565.000.—
8. Julijana, Jože Ačko, Med Vrti 6, Ptuj — namesto cvetja na grob Katice Masten	200.000.—
9. Ida Führer, Med Vrti 2, Ptuj — namesto cvetja za pok. Katico Masten	100.000.—
10. Samoupravna stanovanjska skupnost Ptuj — namesto vence na grob Katice Masten	1.000.000.—
11. Vladimir Cimerman, Lackova 5, Ptuj — namesto cvetja na grob Katice Masten	300.000.—
12. Jožica Petek, Moškanjci 116, Gorišnica	250.000.—
13. Stanovnici Jenkove ulice Ptuj — namesto cvetja na grob Katice Masten	600.000.—
14. Sodelavci iz kadrovske službe tovarne Zlatorog — namesto vence na grob Ivane Prešeren	350.000.—
15. Kristina Joha, CMD 5, Ptuj — namesto cvetja za Vladu Cimermano	200.000.—
16. Olga Šepc, Župančičeva 2, Ptuj — namesto cvetja za pok. Vladu Cimermano	200.000.—
17. Marjan Pišek, CMD 5, Ptuj — namesto vence za pok. Franca Vaupotiča	500.000.—
18. Albin Pišek, Srbski trg 5, Ptuj — namesto vence za pok. Franca Vaupotiča	500.000.—
19. MA Moškajnici — za gradnjo prizidka podrod.	500.000.—
20. Zgodovinski arhiv Ptuj	600.000.—
21. LB KBM PE Ptuj — OOS namesto obdaritve žensk ob 8. marcu za gradnjo prizidka porodnišnic	1.500.000.—
22. Pokrajinski muzej Celje — namesto vence na grob dr. Štefke Cobelj	700.000.—
23. Jožeta Ferenc, Na Tratih 4, Ptuj — dobrodelni namen, za ginekološki odd.	500.000.—
24. OOZS VVO Ptuj Mirana Sadagina	259.500.—
Delavci ZC DR. Jožeta Ormož — Ptuj, TOZD Splošna bolnišnica se najtopleje zahvaljujemo za dane prispevke. Pridobljena sredstva bomo namenili za gradnjo prizidka in nabavo medicinske opreme, ki je za kvalitetno opravljanje storitev za naše uporabnike najbolj nujna.	

Tudi v bodoče bomo hvaležni za vašo pomoč.

VODJA TOZD:
dr. Lojze Arko

Zbolel sem

ZBOLEL SEM

Naslovna stran knjige.

je tudi to, da pričakovana živiljenjska doba odraslih prav nič ne raste. Res pa je, da se je izboljšala kvaliteta našega življenga. Kaže pa tudi, da se okolje sodobnega človeka iz leta v leto slabša, hitreje, kot medicina posledice slabšanja lahko popravlja. Onesaževanje našega okolja, ogromni psihološki stresi in nezdrav in nesmislen, pa kljub temu povsod navzoč pridobitniški način mišljanja so morda poglavitne sestavine tega neugodnega okolja. Ker je bilo vsem šestindvajsetim zdravnikom težko priti na predstavitev knjige (služba, dežurstva in druge obveznosti), sta prišla samo prima-

rij dr. Kurt Kancler in slovenjebistiški zdravnik specialist psihijater dr. Janko Predan. Pogovor je vodila ravnateljica Matične knjižnice dr. Josipa Vošnjaka iz Slovenske Bistrike Meta Pristovnik.

Dr. Kurt Kancler je med drugim povedal, da če zdravniki hčajo oziroma pričakujejo od medicinsko neizobraženega človeka, da bo storil kaj za svoje zdravje, mu moramo povedati, kaj je za njegovo zdravje koristno in kaj lahko pri tem naredi sam. Zdravniki s tem prevzemajo odgovornost za zdravstveno prosvetljevanje in vzgojo ljudi.

Te misli so se porodile v mariborskem zdravniškem društvu, zdravniki pa so spoznali, da morajo poleg svojega vsakodnevnega

ga, žal tudi čezmernega dela prevzeti še to dodatno odgovornost in dolžnost.

Vsačko, kdor hoče sebi pomagati in spoznati svoje bolezni, naj knjigo prebere. Veliko bo izvedel o slabokrvnosti, revmatizmu, bolezni prebavil, in dihal, srca in ožilja, sladkorni bolezni – posebni tegobi današnjega časa, raznih nalezljivih boleznih, o gerontologiji, kako je z zastrupitvami in hrano, o izboljšanju otrokove odpornosti, o padavici, možanski kapi, alkoholizmu, nekaterih ginekoloških boleznih, raka, obolenju oči in seveda še vrsto drugih zanimivosti.

Po končani predstavitvi so številni obiskovalci knjige, ki je izšla pri založbi Obzorja v Mariboru, tudi kupili. Vida Topolovec

Dva jubileja zakoncev Vidmar

Pred dnevi smo v ulici B. Kraljigerha v Ptiju obiskali zakonca Terezijo in Alojza Vidmarja, ki v oktobrskih dnevih praznujeta častitljiva jubileja. Terezija je v Vavti vasi pri Novem mestu zaledala luč sveta 13. oktobra leta 1899, kar pomeni, da je pretekli petek praznovala v krogu svojih najdražjih že devetdeset »pomlad«. Kljub visoki starosti je še dokaj vedrega duha in zanjo ne bi mogli trditi, da je bila rojena pod nesrečno zvezdro (ker se je pač rodila 13. v mesecu, kar baje ne prinaša sreče).

Ker nam prostor v Tedniku ne dopušča, da bi obširnejše pisali o obeh jubilantih, smo se več pogovorili z njenim možem Alojzem, ki bo konec tega meseca, 29., praznoval 92. rojstni dan. Kot zanimivost naj zapisemo, da smo se pravzaprav pogovarjali z rojenim Američanom, kajti rodil se je v Clevelandu (država Ohio) v Združenih državah Amerike. V daljini Cleveland se je bil odselil njegov oče, sicer rojen v Mačkovcih pri Žužemberku in je v tujino odšel kot mlad dečko. Glas domovine in rodne grude je bil močnejši in zato se je oče s svojo družino vrnil v Slovenijo. Naj mimo grede zapisemo, da je bil Cleveland nekakšno pribelaščište premnogih Slovencev, saj je

tedaj živel in si služilo vsakdanji kos kruha v clevelandskih pristaniščih nekaj nad 40 tisoč naših fantov in deklet. Vsi se niso vrnili.

V domovini svojega očeta pa Alojz ni bil dolgo v civilu, kajti po izbruhu I. svetovne vojne je bil vpoklican v vojsko. Znašel se je na italijanski fronti na Tirolskem. Vojno je preživel. Ni pa odložil orožja, ko je bilo vojne konec, kajti takoj se je pridružil Maistrovih borcih, ko so osvojili našo severno mejo. V spomin na te viharne čase ima dve medalji. Na eni piše: »Če v tem času ne bi bilo nas, še večji kos slovenske zemlje bi odtrgal tuji plaz!« Ker je ravno beseda o Maistrovih borcih, naj dodamo, da na območju Ptuja živi še vsega šest borcev. Naš sogovornik Vidmar je njihov predsednik že od 1983. leta. Kar z nekakšno grenkobo je povedal, da je v času njegovega predsednikovanja umrl 21 njegovih soborcev.

Po končani vojni se je Vidmar zaposlil kot orožnik. Služboval je v mnogih krajin tedenje Jugoslavije. Nemška okupacija ga je zatekla v Gorišnici, kjer so ga okupatorji že 1941. leta aretirali in odpeljali v ujetništvo v veliki Reich, in sicer v bližino Magdeburga. Po letu dni ujetništva so ga

izpustili. Takratne nemške oblasti so ga v Ptiju ponovno vtaknile in mu prizadejali trajne posledice na hrbiteni. V mariborskih zaporih je dočakal tudi osvobodenje, kajti vse Nemci niso uspeli odpeljati v taborišča smrti, na strelnjanja ...

Alojz Vidmar je tako dočakal konec druge svetovne vojne žal kot težak invalid. Potem ko mu je uspelo pred novo oblastjo dočakati, da je sodeloval z borci revolucije, je dobil na tedanjem Okrajnem ljudskem odboru mesto hišnika, skladničnika in ekonoma. To delo je nadaljeval tudi, ko je Ptuj postal občina. 1950. leta so ga invalidsko upokojili. Kljub temu je delo nadaljeval sicer s skrajšanim delovnim časom, vendar pa je ta običajno trajal kar polnih osem ur, včasih še nekaj več. Popolnoma pa je izpregele leta 1969. Tako letos poteka tudi dvajset let, odkar je upokojen.

Zapišimo pa še eno zanimivost, ki je prav tako vezana na oktober. Z ženo Terezijo sta se namreč »vzel« oktobra, in sicer 22., 1931. leta. Tako se v ljubezni in slogi »prenašata« že skoraj 58 let. Vsi jima želimo, da bi skupaj dočakala biserno poroko.

ALOJZ VIDMAR, fotografiran kmalu po osvoboditvi.

FRANJO HOVNIK

Trnovska vas — 7. 9. 1989:

Kamilo Kronvogel, Črmlja 7; Andrej Kronvogel, Črmlja 7a; Težnija Pihler, Trnovska vas 15; Marija Zorec, Ločki Vrh 34; Ivan Rajšp, Trnovska vas 62; Štefan Lovrenčič, Sovjak 10; Janez Tašner, Bišecki Vrh 39a; Dušna Rajšp, Trnovska vas 62; Janez Muršec, Trnovska vas 39d; Antonija Korent, Črmlja 12; Janez Korent, Črmlja 20; Marija Herga, Trnovska vas 4;

14.9. 1989:

Vlado Vršič, Trnovska vas 55a; Milan Čeh, Trnovska vas 45b.

Središče — 12. 9. 1989:

Danica Kocen, Godeninci 52; Peter Kocen, Godeninci 52; Ivan Lukman, Obrež 118; Ana Plihl, Trg talcev 1; Branko Škrinjar, Obrež 96; Anton Horvat, Godeninci 8; Julijana Horvat, Godeninci 9; Franc Trstenjak, Šalovci 30; Anica Trstenjak, Šalovci 28; Boris Bežjak, Šalovci 32; Marta Hanžič, Obrež 125a; Slavko Janežič, Grabe 20; Janko Masten, Obrež 103; Anton Petek, Vodrači 46; Ivan Lukman ml., Partizanska 9a; Stanko Bauman, Partizanska 13; Nada Florjančič, Trnovc 113; Zorica Rubin, Šinkova 10, Sred.; Franc Zabavnik, Slov. 5; Marija Zabavnik, Obrež 114; Majda Plohl, Breg 39; Anton Tkalec, Središče 74; Dušan Novak, Zasavci 12; Stanislav Kosi, Natašina pot 9, Ptuj; Ivana Dokša, Ljut. 2, Sred.; Borut Dokša, Ljut. 2, Sred.; Alojzija Horvat, Slov., Sred.; Stanko Zebed, Šalovci 15; Kristina Munda, Slov. 23, Sred.; Zvonko Rajh, Dravска 1, Sred.; Marjan Petran, Slov. 46, Sred.; Ivan Horvat, Obrež 19; Ivan Čemerin, Trg talcev 1, Sred.; Dušan Šavora, Breg 20; Irena Bujan, Godeninci 35; Marija Lašić, Obrež 86; Gizela Nemec, Šinkova 14, Sred.; Peter Vnuk, Jastrebc 12; Franc Potočnik, Dravška 5; Josip Vincetič, Macinec 53; Marija Salamun, Obrež 109; Tomaž Trstenjak, Šalovci 30; Marija Horvat, Grabe 38a; Jožica Planinc, Trate 19; Danilo Jenžič, Grabe 8; Franc Frlež, Obrež 114.

Destrič — 14. 9. 1989:

Stanko Polič, Vintarovič 76; Štefan Lenart, Destrič 31; Marjan Kokol, Lavanjci 30; Lidija Vastič, CMD 11, Ptuj; Štefko Pukšič, Destrnik 2; Albert Čeh, Levanjci 33a; Štefka Muraj, Levanjci 2; Marjan Ozvičić, Ločki Vrh 1; Milena Fridl, Ločki Vrh 23; Anton Zelenik, Središče 40a; Branko Zelenik, Svetinci 41; Alojz Hauptman, Destrič 23; Franček Lenart, Jiršovci 51.

Tam Maribor, Ptuj, september:

Franc Šegula, Mezgovci 61.

AGIS Ptuj, september: Milan Munda, Pivkova 5, Ptuj; Milan Leber, Cesta O. Meglič, 4, Ptuj; Milan Furek, Videm 59; Milan Bogdanič, Žabjak 34; Marjan Kocum, Rotman 40.

Posemnik, september: Andrej Jančič, Kremljeva 5, Ptuj; Božidar Novak, Videm 39; Peter Dukarič, Slovenjegorška 1, Ptuj; Darij Kornik, Muršičeva 2, Ptuj; Drago Sagadin, Slovenija vas 2; Roman Lešnik, Gerečja vas 103; Stanko Šmigoc, Kukava 75; Dušan Požgan, Brunšvik 8; Valentijn Turnšek, Zabovci 72; Tomislav Čuk, Stogovci 40; Božo Fras, Nova vas 3, Markovci; Silvo Lendero, Štuki 43; Janez Habjanič, Jurovci 1; Aleksander Radolič, Kungota 10; Igor Korošec, Goriška 23, Maribor; Vlado Podvezanec, Partizanska 11, Maribor; Peter Španinger, Mejna c. 6, Skoke; Boris Fekonja, Vinogradniška 11, Hoče; Anton Falež, Stari Log 16, Pragersko; Zdravko Možina, Zih. pl. 11, Ptuj; Jože Bergħauer, Ul. Janka Sernca 32, Maribor; Darko Vičar, Potrčeva 50, Ptuj; Drago Plohl, Ptajska 333, Maribor; Bogdan Vidovič, Zagojič 5; Zvonko Španinger, Mejna c. 6, Skoke; Miro Kralj, Trnovo 39; Štefan Strmec, Škola 12; Željko Dovnik 47; Aleš Krajnc, Velika Lrahovčica 53, Maribor; Milan Artič, Prepolje 37; Zvonko Ulaga, Videm 35; Slavko Putar, Strekljeva 24, Maribor; Milan Slana, Ob Studenčnici 2, Ptuj; Jože Pernat, Kidričeva 16, Dobrovce; Franc Vajs, Strekljeva 58, Maribor; Vlado Bežjak, Miklošičeva 10,

krvodajalci

Ptuj; Venčeslav Kacjan, Trubarjeva 7, Ptuj; Stanko Šegula, Podvinci 111; Janez Zebe, Greg. drev. 6, Ptuj; Ivan Kukovič, Suha Veja 7, Ptuj; Janez Pukšič, Savci 46, Tomaž; Miran Markež, Kicar 117; Alojz Zavec, Mala Varnica 8; Igor Prejac, Fram 107/a; Stjepan Vadija, Na Polju 11/b, Rogača; Boris Šubernik, Rošnja 23; Ljubo Lajh, Zabovci 91/a; Marjan Feguš, Cerovec 19, Ivanjščič; Marjana Kokol, Nova vas 11, Markovci; Anica Bedrač, Zih. pl. 11, Ptuj; Matija Kolarčič, Dr. Hrovata 1, Ormož; Anton Habjanič, Cvetlična 11, Ormož; Rajko Košič, Keleminova 3, Ormož; Ljubo Klemenčič, Školirova 6, Ormož; Roman Mohorko, Ptajska Gora 20; Branko Potočnik, Placar 54; Gabriel Fošnjar, Strekljeva 24, Maribor; Branko Topolovec, Trubarjeva 13, Ptuj; Peter Žnidarič, Dupleški Vrh 16, Maribor; Boris Pšeničnik, Prusnikova 17, Maribor; Stjepan Vidic, Strekljeva 24, Maribor; Jože Brumen, Ul. talcev 23, Dobrovce; Goran Židov, Šrbska 10, Maribor; Andrej Haložan, Slovenija vas 9; Miha Jerebič, Moravci 136, Bučkovci; Vlado Veselič, Gorišnica 161; S

GOTOVO VAS BO ZANIMALO ...

Novo v Prešernovi ulici: butik Usnje

Silva Njegač, znana izdelovalka usnjene oblačila iz Bukovca, je svojo ponudbo približala kupcem. V Prešernovi ulici 4 je prejšnji četrtek odprla majhno, vendar izredno privlačno trgovinico, v kateri prodaja usnjena oblačila z najnovejšo letnico in usnjeno galanterijo. Kupec bodo lahko v njej kupovali vsak dan od 9. do 12. in od 15. do 18. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure. Za tiste, ki jim ponujeno v trgovini iz kaščnega koli vzroka ne bo pristalo, pa velja, da se bodo lahko oglasili vsak petek. Takrat bodo nameč sprejemali naročila po meri. Sicer pa se lahko s svojimi željami oglašajo vsak torek na sedežu obratovalnice v Bukovcih 100F.

MG

Moda, ki se nosi. (Posnetek: Langerholc)

Novo na Slovenskem trgu 2: pri optiku Pircu brezplačni specialistični okulistični pregledi

Znani ptujski optik Leon Pirc sodi med tiste ptujske obrtnike,

ki nikoli ne mirujejo. Pohvaliti ga je potrebno za njegovo izred-

no skrb za stranke in lepo okolje. Med prvimi v Ptiju – bilo je pred desetimi leti – je vnesel v obrtniške vrste skrb za lep izložbeni prostor in to neguje še danes.

V jubilejnem 10. letu poslovanja je svojim strankam izročil deset očal brezplačno. Sedaj se je odločil, da bo pri njem vsak pondeljek od 15. ure naprej dr. Jo-

MG

Novo na Trgu mladinskih delovnih brigad 2:

popravilo dežnikov in senčnikov

Dušan Čurin iz Ptuja se je odločil, da bo popravljal dežnike in senčnike. Cene obojega so že tako visoke, da se bo splačalo stopiti v delavnico in se odločiti za popravilo.

Zato delo se je navdušil pri prijatelju v Celju, kjer je za ta popravila veliko povraševanje. Obrt je deficitarna, kar pomeni, da primanjkuje tovrstnih obrtnikov. Mojster Bark je Dušana Čurina seznanil s skrivnostmi tega dela in mu tudi sicer pomagal z

MG

nasveti pri odprtju delavnice. Stranke bodo lahko dežnike in senčnike prinesle v popravilo vsak pondeljek, torek, četrtek in petek od 16. do 19. ure in ob sobotah od 8. do 12. ure.

Poslovovanje s strankami si zamišlja tako, da jih bo z dopisnicami obveščal, kdaj lahko pridejo po popravljeni. Cene so konkurenčne, in kar je tudi razveseljivo, novi obrtnik daje šestmesečno garancijo za svoje storitve.

MG

Čurin dela v majhnem prostoru, vendar pravi, da je za začetek dovolj. (Posnetek: KOSI)

Piše: Silvo Vogrinec

Razvoj karateja v svetu

Da bi se karate hitreje razvijal, je leta 1926 oče sodobnega karateja Funakoshi Gichin uvedel sistem rangiranja do črnega pasu; to je storil po vzoru juda. Rang mojstra je nato dvignil do naziva 5. DAN, tega pa je leta 1961 njegov učenec Masatoshi Nakayama razširil še do 8. DAN. Danes je najvišji nivo 10. DAN, tega pa nobena od obeh obstoječih svetovnih karate federacij uradno ne priznava nobenemu mojstru karatea. 10. DAN nimajo potrjenega niti takšne legende karateja, kot so Masatucu Ojama, Gogen Jamaguchi, Meitoku Jagi, Shoshin Magamine itd. predvsem zato, ker so ustanovitev svojih stilov ali pa potomci stilov, ki so se razvijali na Okinawi neodvisno od Funakoshijevega sodobnega karateja ali kot mu mnogi pravijo shotokana. S smrto Nakayame se je 10. dan še bolj oddaljil in za mnoge tako ostaja samo nedosegljiva želja.

Funakoshi je bil odločno zoper tekmovanji karate, ker je trdil, da tekmovanja siromašijo pravo vrednost veščine. Kako trden je bil pri svoji odločitvi, zgorovno kaže tudi naslednji podatek: leta 1927 so trije njegovi učenci Hirajama, Bo in Miki začeli trenirati karate borbo, pri tem pa uporabili zaščitne obleke in maske iz kenda. Ta dogodek, ki se je prišel v Čiči Tokudi, lahko vzamemo kot prvi poskus full kontakta. Funakoshi jih je poskušal odvrniti, in ko v tem ni uspel, jih je enostavno nehal poučevati. Tekmovalni karate pač ni bil v skladu z njegovim pojmovanjem bushida in karate Poti.

Ko je bila leta 1955 uradno (neuradno je obstajala že od leta 1949) ustanovljena JKA (Japonsko karate združenje), je Funakoshijev učenec Isao Obata nastopil kot njen prvi predsednik. Od te organizacije so se leta 1956 odcepili Obata, Egami in Hiroshishi, ker se je karate za njihov okus pričel preveč komercializirati.

Karate se je pričel širiti v svetu v 50. letih tega stoletja, ko so

Sportni karate

zmagal mladi Hirokazu Kanazawa. Dva dni pred tekmovanjem si je zlomil desno roko, a ga je mama pregovorila, da je nastopil. In ni mu bilo žal! Naslednje leto se je v finalu spet sestal s svojim starim rivalom Takayukijem Mikamijem (nedavno je preminil v Franciji). Ker borbe nista rešila niti po podaljških, so oba proglašili za prvaka turnirja. Mikami je nato odšel trenirat k Teruyuki Okazakiu (danes je Okazaki glavni inštruktor Mednarodne shotokan karate federacije – ISKF, ustanovljene leta 1977 v Koloradu) in leta 1959 premagal Kanazawo v borbah in katah ter postal novi prvak. Kasneje, ko je Kanazawa postal glavni mednarodni karate inštruktor, se je sporekel z vodilnimi iz JKA in jo zapustil.

Karate se je pričel širiti v svetu v 50. letih tega stoletja, ko so

valo v Ameriko in Evropo. Razlogi so bili številni. Nekateri so bili poklicani, da bi postali asistenti starejšim kolegom, ki so že imeli svoje šole. Druge so povabili, da postanejo inštruktorji, tretji pa so odpotovali samostojno ali pa so jih poslale njihove šole.

Glede na uradne podatke JKF (Japonske karate federacije) je trenutno v svetu 211 karate inštruktorjev, a bo ta številka verjetno dvakrat večja. Odkar je karate prodrl v svet, je pretekel skoraj 40 let in v tem času je prislo do velikih sprememb.

Leta 1964 se je Funakoshijeva JKA pridružila organizaciji FAJKO, ki je združevala vse stile karateja v svetu. Deset let kasneje so zapustili FAJKO in leta 1974 je Nakayama ustanovil IAKF (Mednarodno amatersko karate federacijo), ki je povezovala samo shotokanske države. IAKF je

organizirala tudi svojo evropsko zvezo z imenom EAKF (Evropska amaterska karate federacija) kot opozicijo že obstoječi EUK-i Jacquesa del Coura.

Danes v svetu obstajajo najrazličnejše karate organizacije, npr. AJKF (wado-ryu stil), IKK (kjokushikai stil), SWKU (shunkokai), GKF (godju-ryu) itd. Zraven japonskih obstajajo še okinawske in korejske s svojimi stilimi in variacijami.

Septembra leta 1987 je MOK (Mednarodni olimpijski komite) priznal samo dve karate federacije in pri tem bo po vsej verjetnosti tudi ostalo. Potrdil je WUKO – športni karate in ITKF – tradicionalni karate. MOK je dejal, da sta WUKO in ITKF karate dva različna športa z različnimi pravili sojenja. Sočasno pa se je MOK odločil ščititi forme tradicionalnega karateja, njegovo nacionalno in mednarodno strukturo ter njegovo neodvisnost in integriteto.

Mnogi stari karate mojstri z Okinawe in nekateri Funakoshijevi učenci danes s strahom v srcu in žalostjo v očeh pravijo: »Karate umira!« Mislim, da to ne bo držalo. Umira bushido (samurajski kodeks časti), kar se lepo vidi na tekmovanjih, ko karatisti celo igrajo, da so poškodovani, medtem ko je tradicionalni karate preziral bolečino in je ni priznal za nobeno ceno. Zmaga in uspeh sta pač postala pomembnejša od vprašanja časti.

Trenutno doživljamo veliko transformacijo karateja, ki iz nacionalne borilne veščine prerašča v mednarodni šport. Razumljivo je, da tak razvoj nekaterih prinaša bolečino, predvsem starim, tradicionalno orientiranim mojstrom, ki bi se s priznanjem karateja kot športa moral odpovedati svojim nacionalnim koreninam, tega pa seveda ne bodo nikoli storili. Vsaka preobrazba in revolucija je bila boleča in krčevita. Prav to se sedaj dogaja karateju. Toda Funakoshi, Nakayama, Murakami in vsi stari karate mojstri, ki bodo šli za njimi, so lahko mirni. Karate, takšen, kot so ga poznavali in poučevali, se je res do neke mere spremenil, a izumrl ne bo nikoli!

Borci borcem

18. septembra so v Žetale pripeljali kar zajetno prikolico pomoči, namenjene članom ZB Žetale, ki so bili prizadeti v julijskem neurju. Pomoč za vse je sicer prihajala in se prihaja iz vseh koncev Slovenije – vendar je ta bila nekaj posebnega. Zbrali so jo nameč člani ZB ptujskih in okoliških krajevnih skupnosti za svoje tovariše na ogroženih območjih Majšperka, Podlehnika, Ptujke Gore in Žetale.

Vsak član je dobil paket oblačil, nekaj 10 kg pšenice in 1.100.000 – din gotovine.

Z veseljem so sprejeli vse, kar so jim pripeljali, saj jim bo še kako potreben posebej sedaj, ko je pred vratim zima. Ni pa pomembno omenjati samo materialne strani, važna je tudi moralna. Borci NOV so med vojno tolkokrat preizkušeno tovaristvo ohranili do današnjih dñi – in prav zavest, da v nesreči nisi sam, opogumišča tudi naše ljudi, da bodo na tem področju, kjer je relief skoraj docela spremenjen, ostali tudi v bodoče.

Zahvaljujemo se vsem darovalcem, kakor tudi občinskemu odboru ZB Ptuj kot organizatorju in komisiji, ki je bila ustanovljena z namenom, da pravčno razdeli solidarnostno pomoč.

Odbor ZB Žetale

Obilna letina

V Kungoti pri Kidričevem stoji grad Ravno polje, ki mu tega imena zagotovo niso dali kar tako. Kmetje in vaščani vedo, da so tod naokrog najbolj rodovitna polja, ki segajo daleč naokoli na obrobje Dravskega polja, dokler ti nosi oko.

Letošnja jesen je bila še posebej rodovitna, pravijo pri Mohorkovih v Kungoti 20, saj imajo kletne shrambe polne izredno velikih sadjev. Par svinj, nekaj zajcev in kokoši bo imelo čez zimo veliko dela, če bo hotelo spraviti vase vse to izobilje. Tako velikih korenov krmilne pese gospodar Janez še ne pomni, pa tudi sosedje naokrog verjetno ne. V povprečju je vsaka pesa težka okoli 10 kg, vsega skupaj pa je na obhishem vrtu zraslo za velik voz. Tudi jelje ima izredno velike glave, da ne govorimo o krompirju, ki so ga drugod nabrali precej manj. Skratka zares obilna letina, ki bi bila zagotovo veseli v vsaki družini.

-OM

Srečen gospodar Mohorko s svojim vnukom Martinom in ženo Frančiško ob pesah, ki tehtata 11,5 in 12 kg.

Zgodovina karateja (3.)

Piše: Silvo Vogrinec

Razvoj karateja v svetu

Da bi se karate hitreje razvijal, je leta 1926 oče sodobnega karateja Funakoshi Gichin uvedel sistem rangiranja do črnega pasu; to je storil po vzoru juda. Rang mojstra je nato dvignil do naziva 5. DAN, tega pa je leta 1961 njegov učenec Masatoshi Nakayama razširil še do 8. DAN. Danes je najvišji nivo 10. DAN, tega pa nobena od obeh obstoječih svetovnih karate federacij uradno ne priznava nobenemu mojstru karatea. 10. DAN nimajo potrjenega niti takšne legende karateja, kot so Masatucu Ojama, Gogen Jamaguchi, Meitoku Jagi, Shoshin Magamine itd. predvsem zato, ker so ustanovitev svojih stilov ali pa potomci stilov, ki so se razvijali na Okinawi neodvisno od Funakoshijevega sodobnega karateja ali kot mu mnogi pravijo shotokana. S smrto Nakayame se je 10. dan še bolj oddaljil in za mnoge tako ostaja samo nedosegljiva želja.

Funakoshi je bil odločno zoper tekmovanji karate, ker je trdil, da tekmovanja siromašijo pravo vrednost veščine. Kako trden je bil pri svoji odločitvi, zgorovno kaže tudi naslednji podatek: leta 1927 so trije njegovi učenci Hirajama, Bo in Miki začeli trenirati karate borbo, pri tem pa uporabili zaščitne obleke in maske iz kenda. Ta dogodek, ki se je prišel v Čiči Tokudi, lahko vzamemo kot prvi poskus full kontakta. Funakoshi jih je poskušal odvrniti, in ko v tem ni uspel, jih je enostavno nehal poučevati. Tekmovalni karate pač ni bil v skladu z njegovim pojmovanjem bushida in karate Poti.

Ko je bila leta 1955 uradno (neuradno je obstajala že od leta 1949) ustanovljena JKA (Japonsko karate združenje), je Funakoshijev učenec Isao Obata nastopil kot njen prvi predsednik. Od te organizacije so se leta 1956 odcepili Obata, Egami in Hiroshishi, ker se je karate za njihov okus pričel preveč komercializirati.

Karate se je pričel širiti v svetu v 50. letih tega stoletja, ko so

Neuradne lestvice tekmovanj MNZ Ptuj

I. RAZRED

1. Boč	7	6	1	0	19:5	13
2. Hajdoše	7	5	1	1	11:3	11
3. Impol-Osankarica	7	4	1	2	18:8	9
4. Stojnici	7	4	0	3	14:12	8
5. Slovenija vas	7	3	2	2	11:9	8
6. Aluminij	7	3	1	3	14:11	7
7. Markovci	7	3	0	4	12:14	6
8. Gerečja vas	7	2	2	3	12:14	6
9. Hajdina	7	2	2	3	7:15	6
10. Pragersko	7	2	1	4	13:18	5
11. Skorba	7	0	3	4	5:19	3
12. Gorišnica	7	0	2	5	5:13	2

II. RAZRED ZAHOD

1. Leskovec	5	3	2

DELEGAT Lujzek

Dober den. Nedela je, sedim na toplem jesenskem senci kak stori mačok in vam pišem toto pismo. Najprej bi se rad v imeni vseh bližajočih se svetnikov zahvalio bogeci in partiji, ke sta nam v zodjem tedeni zrihtala tak lepo vremem. Najboj smo se toga seveda razveseli vsi tisti kruhoborci, ki celo leto po zemljji rovlemo. Z Mico sma že tu di pšeničko vsejala, pripravila drva za zimo, jutri pa pride na vrsto tu di cukerica. Saj vete, to je tisti runkl, iz kerga potli v Ormoži cuker naredijo. To ovi den smo meli pri hiši srečni dogodek: krava Šeka je skotnola tak močnega bikeca, ki bi skoro lahko zameja kokšnega ne sposobnega politika ali pa gospodarstvenika. Saj vete, kak smo včosik pravili: Polovico ljudi je krava skotnola, več kak polovica pa jih krave nema. Vidite, tak vam je to.

Po še to vam morem povedati, da sem bila tudi na ptujskem festivalu, tam, kak so zbirali najlepšo vožo vseh dvajsetih festivalov. Če glich je bila privedete pod streho tiste športne dvorane, ki smo jo pomagali zgraditi vsi Ptujčani, pravzaprav lidje tote naše občine, sen si vseeno nesa kre sebe marelo, pa če glich je na nebi luna svetila. Ziher je pač ziher, saj sen bija na toh tistih ptujskih festivalih že preveč krot morker od zvunah in od znotraha. Saj vete, kak je to: vuni te dež zmoči, notri pa špicari ali pa še kaj boj konkretnega. Tak sem ploska, ke me še gnes roke bolijo, pa tudi rit od sedenja. Tudi Merkuрова modna revija je bila vredik, samo da jaz rajši gledam tiste revije pomlad — letelje; te manekenke več pokažejo ka v jeseni in zimi, gdo so v mantline zamotane.

Eh, pa smo prišli do konca. Saj po tudi Mica že vuli iz koče: »Lujz, pridi k obedi, popudne grema koruznico žet na njivo...« Gdo si je zmislil tote njive in koruzo, saj človek še v nedelo nema mira pred toto nadlogo. Pa srečno. Vaš koruzni LUJZEK.

RADIO PTUJ

(94,7 MHz — ultrakratki val, stereo; 1485 kHz — srednji val)
ČETRTEK, 26. oktober: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 URICA DOMAČIH.

PETEK, 27. oktober: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Za konec tedna, V vrtu — vmes zabavna glasba.

SOBOTA, 28. oktober: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 V ŽIVO, vmes zabavna glasba.

NEDELJA, 29. oktober: 11.00 Tedenski pregled, obvestila, Iz uspešnic dneva — vmes reklame. 11.50 Kmetijska oddaja. 12.00 Opoldanski koncert. 12.50 Aktualnost tedna. 13.00 Čestitke poslušalcev.

PONEDELJEK, 30. oktober: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Kultura, Dogodki prek vikenda, Šport — vmes vedno lepe melodije.

TOREK, 31. oktober: 17.00 Informativna in zabavna oddaja (novice, vreme, tečaj valut, obvestila, reklame med glasbo po željah). 17.45 Uspešnica dneva. 17.50 Včeraj-danes-jutri. 18.00 Pogovor o..., Vprašanja in odgovori, Iz delovnih kolektivov — vmes domača zabavna glasba.

SREDA, 1. novembra: NI ODDAJE
POSLUŠAJTE IN POKLIČITE NAS! (771-223)

PETEK, 27. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Tednik. 11.00 D. Vasiliu: Sofija Kovalevska, ponovitev 1. dela sovjetske zadnjevanke. 12.20 Kronika z Boršnikovega srečanja, ponovitev. 15.55 Žarišće, ponovitev. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev Tednika. 17.40 Neje in Tina v etnografskem muzeju. 18.25 Spored za otroke in mlade: Prgišče priljubljenih pravljic: Lenuš Poležuh 8. oddaja. 18.40 A. Lindgren: Pika Nogavička, švedska nanizanka, 6/21. 19.05 Risanka. 19.12 TV okno. 17.17 Naša akcija. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Po stopinjah, angleška dokum. serija, 3/9. 21.00 Kriminalna zgodba, 20.- zadnji del ameriške nanizanke. 21.50 TV dnevnik 3. 22.10 Obraz za film, zabavnoglasbena oddaja. 22.40 Dečki iz Brazilije, ameriški film.

LJ II: 17.00 Satelitski programi — poskusni prenos. 19.00 Domaci ansambl: ansambel Marela, ponovitev. 19.30 TV dnevnik 2. 20.00 Žarišće. 20.30 Dobro gospodarstvo: Veliki in mali, izobraževalna oddaja, 2/4. 21.00 Svet na zaslonu. 22.25 Satelitski programi — poskusni prenos.

ZG I: 12.40 Prezrli ste, poglejte. 15.10 Poročila. 15.15 Za lahko noč, ponovitev. 17.15 TV dnevnik 1. 17.35 Oddaja za otroke. 18.05 Številke in črke. 18.25 Razglednice, dokumentarna serija, 6/7. 21.05 Razglednice, dokumentarna oddaja. 21.35 Športni pregled. 22.20 Satelitski programi — poskusni prenos.

ZG II: 13.00 Športno popoldne. 19.30 TV dnevnik 2. 16.55 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 20.15 Potovanja po velikih železnicah sveta, angleška dokumentarna serija, 6/7. 21.05 Razglednice, dokumentarna oddaja. 21.35 Športni pregled. 22.20 Satelitski programi — poskusni prenos.

ZG 1: 9.20 Poročila. 9.30 Nedeljski program za otroke. 11.00 Kmetijska oddaja. 12.00 Izobraževalna oddaja. 13.00 Hči morskih valov, serijski film, 4/6. 13.50 Nedeljsko popoldne. 16.30 Potopis. 17.05 Igrani film. 18.45 Risana serija. 19.08 TV sreča. 19.30 TV dnevnik. 20.00 Balkanekspres, dramska serija, 3/10. 21.00 Igrani film. 22.30 TV dnevnik. 22.50 Informativna oddaja za goste iz tujine. 22.55 Noč in dna. 0.55 Poročila.

ZG 2: 13.00 Sportno popoldne. 19.30 TV dnevnik 2. 16.55 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 20.15 Potovanja po velikih železnicah sveta, angleška dokumentarna serija, 6/7. 21.05 Razglednice, dokumentarna oddaja. 21.35 Športni pregled. 22.20 Satelitski programi — poskusni prenos.

ZG 3: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.20 Po belih in čr-

ZG I: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.20 Po belih in čr-

ZG I: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.20 Po belih in čr-

ZG I: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.20 Po belih in čr-

ZG I: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.20 Po belih in čr-

ZG I: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.20 Po belih in čr-

ZG I: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.20 Po belih in čr-

ZG I: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.20 Po belih in čr-

ZG I: 13.00 Prezrli ste, poglejte. 14.30 Ljubimec publike, sovjetski film. 16.00 Sedem tv dni. 16.45 TV

PONEDELJEK, 30. OKTOBRA

LJ I: 10.10 Mozaik: Utrij. 10.25 Zrcalo tedna. 10.40 TV mernik. 10.55 Oči kritike. 11.25 Moški, ki mi je všeč, francoski film. 16.30 TV dnevnik 1. 16.45 Poslovne informacije. 16.50 Mozaik, ponovitev: Utrij. 17.05 Zrcalo tedna. 17.20 Da ne bibolelo: Nega nog, 4. oddaja. 17.40 Oči kritike. 18.15 Spored za otroke in mlade. 18.15 Radovedni Taček: Konj. 18.25 1000 Idej za naravoslovce, 4/5. 19.05 Risanka. 19.15 TV okno. 19.30 TV dnevnik 2. 20.05 Maribor: Boršnikovo srečanje, prenos. 22.05 TV dnevnik 3. 22.2

v z n a m e n j u

v

z

n

a

m

e

n

j

u

od 21. 3. do 20. 4.

Bodite previdni, ko se boste odpravljali na obisk, saj se vam zgoditi, da boste spotoma doživeli najrazličnejše neprijetnosti. Med vožnjo posvetite večjo pozornost dogajanju na cesti, manj pa sopotnikom. Z njimi se ukvarjajte, ko boste kje stali. Šefova slaba volja se bo hitro razpršila, ko boste potipali na pravem mestu. Prepustite se majhnim perverznostim.

od 20. 4. do 20. 5.

Kar vrljubili ste jesensko vremeno, pa čeprav vam je bila jesen zopna zaradi dežja. Ko pa vas sedaj skorja vsak dan greje sonce, se počutite kot martinček. Žal ne bo tako dolgo tako. Prvi november je že pred vrti in takrat je skrajni čas, da prezračite zimska oblačila. Mimogrede – ste se že odločili, s čim boste letos paradirali po pokopališču ob dnevu mrtvih?

od 21. 5. do 21. 6.

Spet vas je zgrabila delovna mrzlica. Tokrat ste se spravili k urejanju okolja, saj ste ga zanemarili, ko ste imeli obdobje brezdelja. Nesreča pri delu bo brez večjih posledic, pa vendar vas bo vrgla s tira. Premalo pazljivi ste bili in to vam bo dobra šola za drugič. Nikar svojega prostega časa ne izrabljajte tako, kot hocojo drugi, pač pa tako, kot vam ustreza.

od 22. 6. do 22. 7.

Nekateri ljudje pa res nimajo občutka, kdaj se lahko z nekom salijo in kdaj ne. Vam v teh dneh ni za šalo, pa vendar potrpite, ker vsi ne morejo biti takega razpoloženja kot vi. Sredi tedna vas bodo razjezili še v službi, da še dolgo časa ne boste pomirjeni. Družinske zaplete boste pustili ob strani in se jih lotili kdaj pozneje. Ne bodite razočarani zaradi neuspeha ob igrah na srču.

Spodnji tabeli so rezultati tekmovanja v ugankarskih slovarčkih.

SESTAVNA EDI KLASIC	MANTŠA MORSKA PTICA	BANČNA BLA- GAJNA	INDIJ- SKI KITARIST SHANKAR	ČLONOVNI DEL NAVITIA	RIMSKI GEOGRAF	MOSTI- ČEK	OTEKLO MESTO	VRSTA PES- NIŠTVA	VEZNIK
VULKAN NALIPAR- SKIH OTOKIH									
GRADBENI KAMEN CENTRI V ITALIJI									
SAMO- KRES									
NAJ- VEČJA CELINA						OČET HRV. SLIKAR (STOMAN)			
KOTOR ZIVOTI- NOVIČ					ČEZ, PREKO	NASIL- NEŽ	SNIJSKA VITESKA IGRA		
							ARAB- MINISTER (MAHMUD) HIP		

622	ITALI- JANSKI TISKAR	TUREKI OSMAN	MOBIR. TRAVI	POTEGA PRI SAHU	✓	ŽENEVSKO JEZERO			
PLA- VALEC PETRIČ						KNAP	DPSNICA PRI TROLEJ- BUSU		
KERŠO- VANI						CIGANI	POZE- DINA		
PTUJSKI BOKSAR- TRENER (CLAYKO)							FINSKO ZEPERO		
ARABSKA DIMA- STIJA KALIFOV							OSIČEK		
PIJA- NOST								OSJE GNEZDO	
ZAGREB- SKI PETROL						ZAPOR			

TECNIK	BOG MESTA MEMFISA								

ZA BOZNICE

Nihče vas ne priganja k delu, vendar sami najbolje veste, kaj vse morate še postoriti, da bo vaše stanovanje res topel koticek, v katerega se boste radi vračali. Težave z zdrujem bodo kmalu odpravljene in zopet se boste počutili kot v mladosti. Nikar v jesenskih dneh ne pretiravajte z majskimi norostmi, saj zunaj ni ved toplo. Sorodniki pričakujejo od vas pomoč vsak dan.

Nekateri ženske so kot zrelo sadje ~ LAJKO PADAJO !!!

RES JE, NE KUHAM KOT TVOJA MAMA – TODA TUDI TI NE SLUŽIŠ, KOT TVOJ OČE!

UGANKARSKI SLOVARČEK

ARALICA – hrvaški slikar, lirčni kolorist pokrajin in mrtve prirode iz domovine, Španije in severne Afrike (Stojan, 1883–1980)

BODONI – slovenski italijanski slikar in črkorezbar, ki je tiskal v Parmi latinski prevod Hesioda in Teokrita (Giambattista, 1740–1813)

DINE – slovensko kosilo ali večerja

FARR – ameriška filmska igralka, soproga komika Jacka Lemmona (Felicia, rojena 1932; »Beneška aféra«, »Ob 3. 10 za Yumo«)

OMAJADI – arabska dinastija kalifov v letih 661–750 iz rodu Omaja iz Meke

TARPĀN – evropski divji konj

TRAVERTIN – gradbeni kamen, cenjen v Italiji

URH – slovenska alpska smučarka (Andreja)

REŠITEV PREJŠNJE KRIŽanke.

Vodoravno: prikolica, ribolovec, obesitev, Sar, bor, Vitomil, rt, Zidan most, PV, tu, kajuta, eseni, Seeler, okopanost, nastreli, Panam, Steurer, Ebser, ulani, terna, Idris, las, navpičnica, Čena, AN, Se, Jančar, raj.

AVTO MOTO DRUŠTVO
PTUJ.

Cvetkov trg 4.

razpisuje po sklepu upravnega odbora
dela ina naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

– tehničnega sekretarja

Pogoji:

višja ali srednja šola prometne ali tehnične smeri in 3 leta delovnih izkušenj ter strokovni izpit za voznika inštruktorja kategorije A in B.

Mandatna doba je 4 leta.

Pisne prijave z dokazili pošljite na naslov AMD v 8 dneh po objavi. O izbiro bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po preteklu roka za prijavo.

INDUSTRIJA HIDRAULIČNE IN
KMETIJSKE OPREME

HIKO »Olga Meglič« PTUJ, p. o.

Po sklepu delavskega sveta
DO HIKO Olga Meglič Ptuj
objavljamo.

JAVNO LICITACIJO

za prodajo rabljenih osnovnih sredstev:

	kom	izklicna cena/kom
1. Šivalni stroj Singer	2	10.000.000 din
2. Šivalni stroj Necchi	1	12.000.000 din
3. Pralni stroj PSN-15-E	1	9.000.000 din
4. Sušilni stroj BSE-35	1	7.000.000 din
5. Peč na olje	2	500.000 din
6. Peč na trdo gorivo	1	100.000 din

Licitacija bo v torek, 31. 10. 1989, ob 12.00 ura na dvorišču delovne organizacije, Vošnjakova ulica 6.

Ogled je možen 2 uri pred licitacijo.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki vplavajo 10 % varščino. Neuspešnim ponudnikom bomo varščino vrnila takoj po licitaciji.

Izlicitirano vrednost in prometni davek je treba plačati ob prevemu, vendar najpozneje do 3. 11. 1989.

žabjak 1, 62250 ptuj, tel. (062) 775-111
telex 33-497 YU OPEKA

Delavski svet OPEKARNE PTUJ razpisuje delain naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi za dobo 4 let

VODENJE SPLOŠNO KADROVSKEGA SEKTORJA

Pogoja:

visoka ali višja izobrazba pravne smeri,
3 leta delovnih izkušenj na vodilnih in vodstvenih delih

Kandidati naj pošljajo prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov:

RAZPISNA KOMISIJA OPEKARNE PTUJ, žabjak 1, 62250 PTUJ.

O izbiro bodo kandidati pisno obveščeni v 8 dneh po izbiro.

● NOVO ● NOVO ● NOVO ●

INTERDOM®

PRVO ZASEBNO PODJETJE S POHŠTIVOM V MARIBORU

V PREŠERNOVİ 1, I. NAD. (bivši prostori univerzitetne knjižnice)

POCENI NAKUP — DOBER NAKUP

PRI NAS TO VELJA ZAGOTOVLO. POHŠTITE, TAKO NIZKE CENE

KVALITETNIH MASIVNIH KUHINJ SAMO ŠE KRATEK ČAS.

● IZBRALO LAHKO TUDI MED: SEDEŽNIMI GARNITURAMI,

SPALNICAMI, OTROŠKIM SOBAMI, JEDILNICAMI, SVETILU

ROČNO KOVANIMI IZDELKI TER KOSOVINOM POHŠTIVOM

● NOVOST: VELIKA IZBIRA USNJENIH IN OSTALIH

SEDEŽNIH GARNITUR PRIZNANIH

JUGOSLOVANSKIM PROIZVAJALCEV PO

KATALOGIH, PO IZJEMNO KONKURENTNIM

CENAH.

● UGOĐNI DOBAVNI ROKI

● BREZPLAČNO SVETOVANJE PRI OPREMI VAŠEGA

STANOVANJA

DNEVNO POSLUJEMO OD 8 do 12

in od 14 do 18 ure.

V SOTOBO OD 8. do 13. ure

INFORMACIJE PO

TELEFONU: (062) 222-450

PRIODITE, NE Boste

RAZOČARANI

KUHINJE

AGENCIJA • POSREDOVANJE

TRGOVINA

emona kmetijski kombinat — ptuj
tozd gostinstvo "haloški biser" ptuj

VSAK PETEK IN SOBOTO
OD 18. do 23. URE

RAZPOLOŽENJSKA GLASBA

IGRA ANSAMBL EXCELSIOR!

Preživite prijetne večere ob glasbi in okusnih ribnih specialitetah!

NAMIZNI TENIS

V soboto, 21. t. m., so igralke in igralci NTK Petovia igrali na treh tekmovalnih skupinah. Pionirke, trideset iz celotne Slovenije so pomerile v klasifikacijah za TOP 20. Organizator je bil domači klub Petovia. Z dobrimi igrami so uspele vse tri nastopajoče pionirke. Take je bila Mlakarjeva tretja v svoji skupini, prav tako Cegnarjeva v drugi in Karmičnikova (mlajša sestra Lucije) četrta v tretji skupini. Mlakarjeva in Cegnarjeva bosta lahko igrali na TOP-u v prvi skupini, in sicer od prvega do desetega mesta v Sloveniji, Karmičnikova pa od desete do dvajsetega mesta. TOP 20 bodo igrale naslednji mesec na Jesenicah.

Enako tekmovalje za pionirje je bilo v Novem mestu. Tekmovalo je 40 pionirjev iz SRS. Strašek je zasedel v

Igralke in igralci NTK Petovia nadaljujejo bero odličnih rezultatov

Vse prijatelje namiznega tenisa vabimo v soboto, 28. t. m., na TOP 20 mladink SRS, kjer bodo igrale tudi tri igralke Petovie, v nedeljo pa na ekipo prvenstvo SV regije za pionirje in pionirke v športni hali Mladika.

Naslednji dan, v nedeljo, 22. t. m., pa je bilo v Mariboru ekipo prvenstvo SV regije za mladince in mladinke. Mladine v sestavi L. Karničnik, Čerče, Mlakar, Cegnar in T. Karničnik so preprizljivo osvojile prvo mesto. Fantje Brodnjak, Janžekovič in Strašek pa so priborili tretje mesto in s tem pravico nastopa med osmimi najboljšimi mladinskimi ekipami iz

Slovenije. Dekleta bodo v finalnem delu osmih ekip dva dni igrala v Kraju, fantje pa v Izoli.

V Mariboru pa so igrali tudi naši mlajši pionirji M. Brodnjak, Klajdečič, Pišek in Rozman in si tako pridobil izkušnje.

Za uspešne igre vsem čestitke in moto: Delo rodil sadove.

I. Psajd

JUDO

Klaneček peti na državnem prvenstvu

V Samoboru je bilo državno prvenstvo mladincov in mladink v judu. Najboljša uvrstitev je od tekmovalcev Drave in Goršnice uspešna Klanečku, ki je v najtežji kategoriji osvojil peto mesto. To je tudi ena boljših uvrstitev slovenskih predstavnikov.

V soboto turnir prve republike lige

Ob 17. uri se bo v dvorani Center začel turnir 5., 6. in 7. kola 1. SJI, na katerem bodo nastopile ekipe Triglava iz Kranja, Lendave, Murske Sobote in Drave. Najzanimivejši bo gotovo dvoboje Drava—Murska Sobota, saj gre za še neporaženi ekipi.

I. k.

BOKS

Prva revija v Slovenski Bistrici

V soboto je bila v Slovenski Bistrici prva revija v boksu, ki jo je organiziral tamkajšnji novi klub. Nastopili so borce iz Maribora, Ptuja, Celja, Varaždina, Gradca in domačini. Za najboljšega tekmovalca so proglašili Flajšerja iz Ptuja, ki je nastopal v težki kategoriji. Od Ptujčanov so zmage dosegli še Grdina, Bele, Horvat in Jelenc, Bečirju pa ni uspelo.

Ptujski boksarji se pripravljajo tudi na nastop na reviji borilnih športov, ki bo predvidoma 4. novembra v Ptaju. Vadijo vsak pondeljek, sredo in petek od 17. do 19. ure v dvorani Mladika, v tem času pa vpisujejo tudi nove člane.

I. k.

KOŠARKA

Ptuj—Radgona 85:77

Igralci Ptuja so tekmo 3. kola SKL — vzhod v domači dvorani odlično začeli in so si v prvem polčasu prigrali 12 točk prednosti (45:33). To prednost so v 3. minuti drugega polčasa povečali z 17 točk, v nadaljevanju igre so žal malo popustili, kljub temu pa so streljanje odločili v svojo korist. Zmagali so z rezultatom 85:77.

Zelo dobro igro sta v ptujski ekipi prikazal Cebrjan in Pajenk.

Koše so dosegli: Cebrjan 24, Ploj 15, Pajenk 13, Damiš 12, Šulic 12, Filipič 4, Miran Kotnik 3 in Cobelj 2.

MG

MEDOBČINSKA NOGOMETNA LIGA

Velik uspeh gostov

Rezultati 8. kola prvega razreda: Gorišnica—Skorba 2:0, Boč—Gerečja vas 2:2, Pragersko—Hajdoše 3:1, Slovenija vas—Aluminij 0:1, Hajdina—Markovci 0:2 in Stojinci—Impol Osankarica 0:4.

Prvenstvo so končali v zahodni skupini drugega razreda. Na prvem mestu sta Leskovec in Zgornja Polškava z 10 točkami, tretji pa je Mladinec z osmimi.

I. k.

Šesta jugoslovenska razstava fotografij

15-letnice fotografije se bodo člani Fotokino kluba DPD Sovobode Ptuj spomnili z organizacijo in izvedbo 6. jugoslovenske razstave fotografij, ki jo bodo svečano odprli danes, v četrtek, 26. oktobra, ob 18. uri v razstavnem paviljonu Dušana Kvedra v Ptaju.

K sodelovanju so povabil 17 avtorjev iz vseh republik in obeh pokrajin. Selektor razstave mednarodni mojster fotografije Stojan Kerbler je odbral za razstavo 110 fotografij svobodne tematike, tako da vsak umetniški fotograf razstavlja 4 ali 6 fotografij v zbirki. Razstava bo na ogled do vključno 13. novembra.

-OM

Ponujajo sobotne in nedeljske termine

ZTKO Ptuj se je odločila, da proste sobotne in nedeljske termine v dvorani Mladika nameniti rekreaciji skupin iz društev, krajevnih skupnosti, delovnih organizacij in drugim organiziranim skupinam od 15. novembra letos do 1. marca prihodnjega leta. Pisne prijave sprejemajo do 2. novembra.

I. k.

REKREACIJA V DVORANI MLADIKA

Klemen Ramovšček je bil rojen v Ljubljani leta 1956. Tam je študiral klavir, kljunasto flauto in muzikologijo. Iz kljunaste flavte je diplomiral leta 1979 v razredu Prof. Hansa Florena na Visoki šoli za glasbo v Gradcu. Ob koncu opravljenega študija (in ob polovici

členom študijskem času!) je prejel na Dunaju nagrado in priznanje avstrijskega zveznega ministra za znanost in razvoj.

Po rednem študiju se je izpopolnjeval še pri Hansu Martinu Lindeju in Ferdinandu Conradu.

Od leta 1976 stalno koncertira kot solist, z različnimi orkestri in kot član več komornih

ORMOŽ

Ptujski operacijske medicinske sestre, ki so povezane v istoimensko sekcijo pri Zvezi medicinskih sester Slovenije, so bile že tretji organizatorice strokovnega srečanja. Nazadnje so bile gostiteljice leta 1983. Letos so jih povabilo v Ormož iz enostavnega vzroka, ker v Ptaju ni bilo mogoče dobiti prenocišč za udeležence iz vseh slovenskih bolnišnic in bolnišnic iz sosednje

mali oglasi

POPRAVLJAM pralne stroje in manjše gospodinjske aparate. Telefon: 685-129 ali 27-883. pooldan.

PRODAM ZASTAVO 101, letnik 1977. Franc Galun, Majšperk 81.

HISO z vinogradom nujno prodamo. Jelovice 3/b, Majšperk.

PRODAM črpalko, staro eno leto - enofazno 5-stopenjsko - in hidrofor. Spilak, Juršinci 28.

POCENI izdelujem ikebane. Telefon 781-181.

SERVIS IZOLACIJ
HLADILNIH NAPRAV
MIRAN KOSI
PTUJ, ČUFARJEVA
ULICA 2

PODALŠAJTE ŽIVLJENJSKO DOBO ZAMRZOVALNIKU TER PRIHRANITE PRI PORABLJENI ELEKTRIKI!

(062) 773-830

Nudim vam najkvalitetnejše storitve v najkrajšem roku. Menjava izolacij na vseh tipih zamrzovalnikov ne glede na znakmo ali starost. Za menjavo izolacij 5-letna garancija. Popravila na vašem domu-kilometri ne zaračunavam. Informacije in sprejem naročil vsak dan od 7. do 21. ure.

ORDINACIJA za mehke in poltrde kontaktne leče - ugodne cene. Vse informacije pri Optiki Kobilica, Maribor, Gregorčičeva 11, telefon: 062/23-254.

GARSONJERO ALI SOBO v Ptiju najame mlad inženir. Po-nudbe pod »November 1989«.

UGODNO PRODAM termoakumulacijsko peč, 3 kW. Telefon: 772-262.

PRODAM MZ 150 ccm prevoženih 16.000 km, v brezhibnem stanju. Ivan Horvat, Žabjak 41, Ptuj.

PRODAM majhno posestvo, 4 km iz Ptuja, ali zamenjam v okolici Maribora za majhno hišo v vrtom! Telefon: 062/412-405.

Naslov v upravi. MLAD zaposlen par s podeželja nujno išče manjše stanovanje ali sobo v širši okolici Ptuja. Z veseljem bi prisla tudi na podeželje. Naslov oddajte v upravi.

POŠTENI družini dam v ugoden najem odličen vinograd nedaleč od asfaltne ceste (okoliš Juršinci). Informacije na upravi.

KUPIM razne starine ter dele pohištva, stare več kot 100 let. Mirko Kocmut, Prešernova 11, Ptuj, telefon: 776-945.

PRODAM OPEL kadett C, coupe, letnik 1975. Telefon: 772-788, po 20. ur.

OBVESTILO

Zobna ordinacija doktorja ZDENKA ANTONOVIČA, Krapina, Matije Gubca 49, dela po dogovoru. Vse informacije lahko dobite po telefonu: 049/71-795.

DANA
HLACE PO AMERI
62250 PTUJ
PREŠERNOVA 23
(062) 771-294

PRODAM FIAT 750, v voznom stanju. Avguščina Janežič, Mali Brebrovnik 2, Ivanjkocevi.

BARVNI TV GORENJE, ekran 63, star 6 mesecev, CATV, daljinski, s teletextom, prodam. Mesičič, Kraigherjeva 29, Ptuj, telefon: 775-585.

POSTAVITEV IN ČIŠČENJE lončenih sobnih peči in polaganje keramike. Telefon: 062/775-370.

PRODAM traktor IMT 540, 400 delovnih ur, za 70.000.000,- cene je kot nov. Anton Kodrič, Čeremošče 30, Žetale.

PRODAM travnik, 40 arov, v Bratislavcih. Telefon: 792-356.

PRODAM R-18, letnik 1985. Miran Skok, Videm 16/b, telefon: 773-654.

KUPIM 3 m³ iglavcev, lahko tudijo stojecé. Naslov v upravi.

SOBO V Ptiju ali bližnji okolici iščem. Telefon: 773-032.

PRODAM industrijski šivalni stroj. Telefon: 771-206, 775-924.

PRODAM rabljene radiatorje. Telefon: 796-571.

UGODNO PRODAM kotno sedlo - garnituro. Telefon: 776-302.

EXPRES KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA

MARJAN FRANGEŽ
Aškerčeva 4, Ptuj, tel.: 062/771-916

10 % popusta s klubsko kartico v jubilejnem 15. letu poslovanja. Priporočamo se s kvalitetnimi in hitrimi storitvami.

Naše poslovanje: DANES ODDAŠ — JUTRI DVIGNEŠ.

/ REDNO DELOVNO RAZ-MERJE sprejemem kv ali pkv strugarja z nekaj prakse. OD po dogovoru. Telefon: 062/772-344, Ptuj.

UGODNO PRODAM 126 Pletnik 1980. Lea Lepej, Cesta na Hajdino 31, Njiverce pri Kidričevem.

PRODAM elektromotor 2,2 kw x 380. Telefon: 775-263.

PRODAM okrog 2 toni koruze v storžih. Golob, Spuhla 141, Ptuj.

PRODAM elektromotor in brušilni stroj. Franc Bosilj, Trnovski Vrh 49, Destnik.

PRODAM ZASTAVO 101 — GTL 55, letnik 1986, in JAWO 350. Tavčarjeva 2, Ptuj, telefon: 776-253.

PRODAM 2 ha koruze na rasti za trganje ali silažo. Janez Rižnar, Kicar 122, Ptuj.

CVETNIČARNA
Roža
Naredi veselje
z rozo.

PRODAM LADO 1200 S, staro 3 leta, prevoženih 41000 km. Srečko Zakelšek, Sitež 1/A, Majšperk.

PRODAM dobro ohranjeno, gažirano ZASTAVO 101, letnik 1982. Podvinici 119/c.

UGODNO PRODAM kombiniran štednik (4 električna, 2 plin), zelo dobro ohranjen. Telefon: 773-366.

ZELO UGODNO PRODAM skoraj nov barvni TV, ekran 51, na daljinsko upravljanje. Telefon: 775-001 ali 776-120.

UGODNO PRODAM pralni stroj Gorenje, Dvoršak, Podlože 83, telefon: 794-586.

GOSTINCI, POZORI! PRODAM eno leto staro, zelo malo rabljeno peč za peko pizz in drobilec za koruzo. Telefon: 773-294.

PRODAM 2 leti star televizor Telefunken, stereo, ekran 63. Telefon: 775-725.

POCENI PRODAM osebni avto Peugeot 304, kleparsko obnovljen, motor v okvari. Milko Širer, Tržec 20.

SEMENSKI krompir igor, prvi letnik, in kravo simentalko, staro šest let, brez 9 mesecev, prodam. Jože Medved, Podlože 13, Ptujška Gora. Telefon: 794-792.

PRODAM T-4 TL, letnik 1980. Vintarovci 53, Destnik, popolnan.

PRODAM nov barvni TV Gorenje orbital in kompresor. Telefon: 775-866.

Rent-a Car
»CAISSA«

Ptuj

Ugodno izposojevanje avtomobilov:

R4, skala 55, golf JXD, kadett 1,3 LS

Brezplačna dostava do 30 km in še razne druge ugodnosti.

»CAISSA« — izliv za poslovneže.

Informacije:
Danilo POLAJŽER

tel.: 062/774-813
(8.-13.)
062/775-032 (non-stop)

Dežurstvo živilskih trgovin:
SOBOTA, 28. oktobra: ŽIVILA IN POTROŠNIK

V PRODAJALNI RABLJENEGA BLAGA

MITHRAS

Aškerčeva 5, tel.: 775-974

sprejemamo v prodajo in nudimo po ugodnih cenah

— TV, HI-FI, VIDEO in avtoradio aparati

— GLASBILA: harmonika, pihala, bobne ...

— SPORTNO OPREMO: za tenis, košarka, katalke ...

— FOTOTEHNIKO: fotoaparati, objektive, površinske ...

— TEHNIČNO BLAGO: motorna zaga, klipalnice, košalnice ...

— BELO TEHNIKO: Mašinika, zamrzavilnika, aparate ...

— POHROSTVO: spalnice, dnevne sobe, kuhinje ...

— STARINE in LIKOVNA DELA

— POSREDNIŠKE POSLE Z DRUŽBENIM SEKTORJEM

Otroška trgovina
MISKOLIN
Ptuj, Potrčeva 14
(pri semaforju)

Vse za vašega otroka od 0 do 16 let

NOVÓ in RABLJENO
— oblačila za igro, sprehod in posebne priložnosti
— otroški avtomobilski sedeži, vozički, igrače
— oblačila za bodoče mame

Sprejemamo rabljena zimska oblačila.

PRIPOROČAMO SE!

Zaman je bil tvoj boj,
zaman dolga leta hudega trpljenja,
bolezen kruta je bila,
s smrjo vzela te do nas.
Ostali so sledovi tvojih pridnih rok,
a v naših srčih bolečina,
v domu praznina in
grenko spoznanje,
da se nikoli več ne vrneš.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka, svake in strice

Franca Kolednika

iz Pobrežja

— roj. 24. 3. 1915, umrl 19. 10. 1989 —

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste dragega pokojnika pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje, za sv. maše, nam izrekli ustno sožalje in vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, g. župniku za opravljen obred, govorniku za poslovilne besede, tov. Dasku za odigrano Tišino, pevcem za odpete žalostinke ter GD Gerečja vas.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žaluoči: hčerka Marija z družino ter vnuki in pravniki!

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom in znancem, ki ste dragega pokojnika pospremili na njegov zadnji poti, mu darovali za sv. maše in vence ter nam izrekli sožalje. Hvala g. duhovniku za opravljen cerkveni obred, tov. Polancu za poslovilni govor, pevcem za odpete žalostinke, družini Janžekovič iz Markovca, delovnima kolektivom Trženje iz AGIS-a in ZŠAM Ptuj ter zdravstvenemu osebju int. oddelka bolnišnice Ptuj.

Žaluoči: žena Kristina, sinova Stanko in Franc ter hčerka Marjana z družinami.

Truplo tvoje zemlja krije,
v hladnem grobu mirno spiš,
tvoje srce več ne bibe,
bolečin več ne tripi.
Nam pa žalost srce trga,
solza lje iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker tebe več med nami ni.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta in dedka

Janeza Kamenška

iz Doklec 9

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste pokojnika pospremili na njegovo zadnjo pot, mu darovali vence ter cvetje, za sv. maše in nam izrekli ustno ali pisno sožalje, vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, g. župniku za lepo opravljen obred in tolažilne besede, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Andeu Sajku za poslovilne besede pri odprttem grobu ter gasilskemu društvu Ptajska Gora.

Žaluoči: žena Rozalija, sin Jože, hčerka Silva z družino ter si-novi Ivan, Branko in Viktor z družinami.

BOUTIQUE
Silva Njegač

Prešernova 4, Ptuj
— ekskluzivni usnjeni izdelki po konkurenčnih cenah
— usnjeni modni dodatki
— ob petkih sprejem naročil po meri
— delovni čas: 9.-12. ure in 15.-18. ure
v soboto: 8.-12. ure
Telefon: 766-990.

Umreti, dragi, težko ni,
pustiti nade, to boli

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega očeta, dedka in pradeka

Franca Svenška
iz Popovcev

Dvorana Center je bila minula soboto nabita do zadnjega kotača

Festival 89

Izzvenel je zadnji, četrti dan letošnjega 20., jubilejnega festivala domače zabavne glasbe Ptuj 89, ki ga zaradi dejja niso mogli izvesti v nedeljo, 3. septembra. Spremenila se je tudi lokacija — z dvorišča minoritskega samostana se je prireditev preseliла v športno dvorano Srednješolskega centra. Nekaj zadrege je bilo okoli pričetka prireditev, ker je moral biti publiku zaradi neposrednega radijskega prenosa v dvorani najkasneje do 20. ure.

Po številu obiskovalcev bi lahko preselili, da Ptuj (pa tudi drugi kraji naokoli) potrebuje več takih prireditev. Brane Go-

Rojstni kraj ansambla Slovenija je Ptuj, po številnih zlatih Orfejih iz prejšnjih let, so letos prejeli najvišje priznanje za pevske dosežke — Konjenovo plaketo

Prvi je zadnji, četrti festivalski večer nastopil ansambel Prerod iz Ptuja

vseč, vendar bi se moral okoli centra le kaj več dogajati.

Da obiskovalci niso bili žejni, so poskrbeli ptujski košarkarji, ki so ves izkupiček od prodanih festivalskih pripomikov, revij in pijsače namenili za vzgojo mladih košarkarjev.

Drago Vovk iz tonskoproduktionskega studia Sraka iz Novega mesta je pred vhodom v dvorano prodajal sveže, pravkar narejene kasete uspešnic z letošnjega ptujskega festivala. Vmes si je pridno zapisoval melodije, s katerih je publiku še posebej vztrajno ploskala.

S po dvema skladbama se je hvaležni ptujski publiki predstavilo 15 ansamblov, ki so bili v preteklih dvajsetih ptujskih festivalskih letih v vrhu glasbenega in pevskega okusa strokovne žirije in publike. Že med samim izvajanjem je bilo ob ploskanju jasno, za katero najbolj všečno melodijo se bo odločila publika.

Najbolj navdušeni in tudi ganjeni so bili ob melodiji Kadar oče praznjuje v izvedbi ansambla Bratje iz Oplotnice. Na drugo mesto so poslušalci postavili skladbo Orlek kraški v izvedbi ansambla Dobri znanci iz Ljubljane.

20. FESTIVAL DZG

ŠTEVILKE IZZREBANIH PRIPONK

21. oktobra 1989

1. 2888 — čestitka na radio Ptuj
2. 1511 — bon v znesku 300.000 — MIP Ptuj
3. 2992 — dirlina košarica bistro Julija
4. 1376 — gobelin TVI Majšperk
5. 2650 — gobelin TVI Majšperk
6. 0447 — videokasetta Panda
7. 1025 — videokasetta Panda
8. 0104 — večerja za dve osebi pri Zlati goski
9. 969 — večerja za dve osebi pri Zlati goski
10. 1733 — stenska ura Uniplast Slavik
11. 2345 — moške hlače — butik Leonardo
12. 1202 — radijski aparat z budilnikom
13. 148 — dirlini bon 1.000.000 — KB Maribor
14. 1253 — dirlini bon 1.000.000 — KB Maribor
15. 2321 — kitara Melodije Menges
16. 0211 — Emonina nagrada

Nagrade lahko dvignete v upravi ZAVODA RADIO — TEDNIK PTUJ, Raičeva 6.

KOŽUHALNIKI OBTOŽUJEJO

Desetletje poškodb, tragedij . . . , odgovornosti pa nobene

Letos nas je jesen razvesela kot že dolgo ne. Lepo vreme, obilni pridelki . . . Tuštant pa veselje ob darovih narave, za katere se je bilo sicer potrebovalo med letom precej truditi, skali veste o novi nesreči s kožuhalniki. Nesreča so hude, tudi kirurgi, ki so vajeni vsega hudega, so vedno znova osupljeni, ko glejajo, 'aj je naredil stroj.' Stroj trga kožo in jo sleče kot rokavico,' pravi dr. Ljubo Toš, predstojnik ptujske kirurgije.

Deset let že trajajo nesreča s kožuhalniki in nikomur se se ni nič zgodi, razen da trpijo poškodovanici in njihove družine. Posledice nesreč so izredno hude in strogi — grobo rečeno — »proizvajajo« invalide. Če se stejetemo nesreč desetih let, na sezono jih je okrog štrideset, jih je bilo samo v ptujski občini 400. Številka je grozljiva.

TRENUTEK NEPAZLJIVOSTI . . . IN NESREČA JE TU
Od prvega do 15. oktobra so imeli na kirurškem oddelku ptujske bolnišnice vsak dan v povprečju tri poškodovanice s kožuhalniki. Med temi so bile štiri poškodbe izredno hude, tri poškodovanice so poslani na plastično kirurgijo v Maribor in končalo se je tragicno — z amputacijami. Med letošnjimi ponesrečencami so tudi trije otroci; podatek, ki se posebej opozarja.

ZA MARIJO JE BIL USODEN PELIK, TRINAJSTEGA
Marija Letonja iz Ločkega Vrha se je poškodovala pri bratu. »Že večkrat sem delala pri kožuhalniku, mislim, da dvanaškrat, trinajstči pa se je že zgodilo. Proti koncu je bilo, trenutek nepažljivosti in stroj je zagrabil dlan. Imela sem srečo, da poškodba ni huda. Prepričana sem, da ne bom več dela s kožuhalnikom.«

MILAN BELŠAK JE IZGUBIL PALEC
»Prehitro bi vsak rad končal delo. Cel dan smo trgali koruzo, zvečer pa

hiteli, da bi jo splekli. In se je zgodilo. Za svojo poškodbo sem kriv sam, ker sem bil nepriveden. Mislim, da me je tokratna poškodba izučila in je sola za bodočnost. V bodočbo bo moje vodilo: če se ne da v enem dnevu, je na voljo še drugi dan. Se dobro, da imam doma sima, ki bo opravil setev, sicer bi me »nesreča« še bolj razjedala. Tako pa sem se spriznjal . . .« nam je zaupal Milan Belšak iz Bodislavec.

Marija Letonja in Milan Belšak sta

že zapustila ptujsko bolnišnico. Sedaj se zdravita doma.

Dr. Ljubo Toš, predstojnik ptujske kirurgije, je povedal, da je vzrok za nesrečo s kožuhalniki en sam, in to nepravilno rokovanje: *ljudje segajo v stroj, ki teče, odstranjujejo mrežo in segajo vanj od spodaj.* »Do danes nam je vsak povedal, da je vedel, zakaj mu je zgrabilo roko, vsak pa je bil tudi prepričan, da jo bo dovolj hitro odmaknil in da se ne bo nič zgodilo.

Vsak tudi ve, čemu je mreža.«

MG

Marija Letonja in Milan Belšak

(Posnetek: KOSI)

ČRNA KRONIKA

HUDA POŠKODBA ZARADI BEGA

Po lokalni cesti od Lancove vasi proti Dražencem je v soboto zvečer okoli 23.40 peljal osebni avto 15-letni P. O. V križišču z lokalno cesto pri Selih je naletel na patrolno milice in ta ga je ustavljal s svetlečim loparjem. Fant se ni ustavil, temveč je z vso hitrostjo zapeljal mimo. V Dražencih ga je v blagem ovinku začelo zanašati, zavozil je na bankino, od tam pa nazaj na cesto, kjer je trčil v tovornjak vlacičec, s katerim se je nasproti pripeljal Milan Kodrič iz Stojncov. Udarec je bil tako močan, da je Majcenoviča vrglo iz vozila. Hudo ranjen je obležal pod prikolico in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

TRČIL V OGRAJO MOSTU

Od Ormoža proti Tomažu je v petek, 20. oktobra, popoldne peljal z osebnim avtomobilom Stefan Hožjan od Tomaža. V naselju Lešnica ni zvozil ostrega ovinka, verjetno zaradi nepri-

merne hitrosti, zato je trčil v ograjo mostu. Pri tem se je spontrna Štefka Šalamija od Tomaža hudo poškodovala in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

HUDO RANJEN OBLEŽAL POD PRIKOLICO

Prejšnjo sredo je Alojz Majcenovič iz Hrastovca, KS Zavrč, vozil osebni avto od Ptuja proti Varaždinu. V Hrastovcu ga je v blagem ovinku zaneslo na desno bankino, od tam pa nazaj na cesto, kjer je trčil v tovornjak vlacičec, s katerim se je nasproti pripeljal Milan Kodrič iz Stojncov. Udarec je bil tako močan, da je Majcenoviča vrglo iz vozila. Hudo ranjen je obležal pod prikolico in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

TRČIL V ROB PRIKOLICE

Prav tako prejšnjo sredo je po cesti skozi Spuhlio proti Ptju-

ju peljal z osebnim avtomobilom Ervin Habjanič iz Ptuja. Na ravnom delu ceste v Spuhliju je trčil v rob prikolice tovornjaka, ki ga je vozil Marjan Rob. Pri trčenju se je Habjanič hudo poškodoval in so ga prepeljali v ptujsko bolnišnico.

DVAKRAT GORELO OSTREŠJE

V sredo, 18. oktobra, okoli 21. ure je začelo goreti ostrešje gospodarskega poslopja Franci Čamenščka v Dežnem. Poleg ostrešja je zgorelo še 1500 kg sena, več raznega orodja in opreme. Skodo so ocenili na več kot 100 milijonov dinarjev. Požar je nastal zaradi neustrezno izpeljane dimne cevi.

Požar je nastal tudi na ostrešju gospodarskega poslopja Franci Čamenščka v Dežnem. Poleg ostrešja je zgorelo še 1500 kg sena, več raznega orodja in opreme. Skodo so ocenili na več kot 100 milijonov dinarjev. Požar je nastal zaradi neustrezno izpeljane dimne cevi.

bijane, ki jo je zelo doživeto, da so se marsikom skotljale solze po obrazu, zapele Franc Korbar-Cac. Tretja najbolj všečna melodična zadnjega festivalskoga večera pa je bila skladba Gosli, citre, orglice v izvedbi ansambla Slovenskih manekenov iz Maribora. Publiku jih je obilno nagradila z aplavzom, saj mnoge teh modelov lahko zaradi resnično samo gledajo.

Marjan Sneberger in Nataša Vodruščak sta brezhibno, kot že velikokrat do sedaj. Marjan celo vseh dvajset let, vodila celotno prireditve, ki je bila tudi tokrat v rokah Zavoda Radio-Teknik Ptuj.

zuo, so izvedeli festivali priponke, utrip večera pa je prijetno popestrila tudi modna revija v organizaciji trgovske delovne organizacije Emona-Merkur iz Ptuj (ljubljanska Emona je tudi generalni pokrovitelj večera) s skupino manekenk in manekenov iz Maribora. Publiku jih je obilno nagradila z aplavzom, saj mnoge teh modelov lahko zaradi resnično samo gledajo.

Marjan Sneberger in Nataša Vodruščak sta brezhibno, kot že velikokrat do sedaj. Marjan celo vseh dvajset let, vodila celotno prireditve, ki je bila tudi tokrat v rokah Zavoda Radio-Teknik Ptuj.

Vida Topolovec

Foto Martin Ozmeč

Kakršna setev, takšna žetev

Ce želimo prihodnje leto spraviti v kaščo obilno letino pšenice, je poleg vseh drugih ukrepov potrebita tudi pravočasna setev. Za naše kraje velja, da je najprimernejši čas med petim in dvajsetim oktobrom. Pomembno je, da se posevki dovolj razvijejo in pripravljeni pričakajo zimo. Zadnji dve mili zimi sta nas nekoliko uspavali, saj smo lahko s setvio zamujali, pa bistvene razlike v pridelku sploh ni bilo. Ker pa jeseni nikoli ne vemo, kakšna bo zima, je nujno že sedaj izpolniti vse pogoje. Eden teh pogojev je torej pravočasna setev, zarađi zamude pri dozorevanju koruze pa mnogokratne seteve, toda za dober pridelek se temu ne da izogniti.

Zakasnena setev pa je neugodna tudi zaradi drugih neizpolnjenih agrotehničnih ukrepov. Nimamo namreč časa počakati, da se zemlja po oranju primereno sesede. Ce bi v novembetu prišle izredno nizke temperature, potem pride zaradi tega do precejšnjih poškodb priedelka. Primeren ukrep bi bilo v tem primeru valjanje njive po setvi, težava pa je v tem, da naše kmetije v glavnem niso opremljene z ustreznimi valjarji, saj bi jih potrebovali le v izjemnih letih. Preostane nam torek edina možnost, da s setvio pohitimo kar se da in da ob tem računa na naklonjenost narave. (Svetuje Damjan Finžgar, diplomirani inženir agronomije.)

Občinsko tekmovanje ekip ZRVS in ZSMS

Sobotno tekmovanje petčlanskih ekip, ki so jih sestavljali po trije člani Zveze rezervnih vojaških starešin in po dva člana Zveze socialistične mladine, sicer ni odpadlo, ampak da se je v lepem okolju doma krajovan v Doleni ob Ščipku in je lepši indijanskoletnem dnevu zbralo le deset ekip, nam vseeno pove, da se moramo pri nas ljudje v prostem času ukvarjati z vsemi drugimi korist prinašajočimi zadavami, le nase pomislimo bolj malo. Tekmovanje, ki ga je v sodelovanju s krajevno skupnostjo Dolena pripravila občinska konferenca ZRVS, je bilo namreč idealna možnost za rekreacijo in prijateljski klepet; sprostitev je bila pomembnejša od tekmovanje napetosti, pa čeprav ne moremo nikomur od tekmovalcev očitati, da se niso borili. Ampak dokler bomo s svojim osemurnim delom zasluzili, kolikor pač zasluzimo, se bomo morali spriznati s tem, da v svojem prostem času skrbimo za preživetje z obdelovanjem parcel in parcelic, z delom na črno in manj črno . . .

Kakorkoli že, vsi, ki so se zbrali na tekmovanju, so preživeli prijeten dan. Ekipi so tekmvalo v petih disciplinah, rezultati po posameznih panogah pa so:

- orientacijski pohod s topografskimi nalogami: 1. Grajena;
- reševanje taktične naloge: 1. Rogoznica;
- strelenje z vojaško pištolo: 1. Franc Osojnik;
- metanje bombe: 1. Rogoznica;
- plezanje po vrvi: 1. Rogoznica.

V skupnem seštevku je zmagała ekipa Rogoznice pred Kidričevim in Francem Osojnikom.

jš

osebna kronika

Rodile so:

Marija Merc, Mejna c. 13 — dečka; Sonja Luci, Vodranci 8 — Aleša; Anica Potočnik, Paračišči 56 — deklica; Irena Hliš, Zagrebščka 19 — Mojco; Ivanka Novak, Javnik 2, Podvelka — deklica; Vekoslava Mesarec, Drakšl 6 — deklica; Anita Gregorčič, Mekotnjak 13, Ljutomer — Monika; Terezija Strelec, Bukovci 14 — Nina; Marta Magdič, Lahonci 48 — deklica; Sabina Kozel, Potrčeva 50/a — Majo; Alenka Breznik, Ivanjkovci 7 — dečka; Pavla Cajnko, Podgorci 102 — dečka.

Poroča:

Jožef Klajnšek, Lovrenc na Dr. polju 125, in Zvonka Pleteršek, Mihovce 60/a; Igor Novoselec, Stojnici 145, in Zlatka Weissbacher, Ob Železnici 4; Vilko Koderman, Zidanščica 5, in Suzana Arambašič, Hreničeva 3.

Umrl so:

Martin Horvat, Brstje 28, roj. 1906, umrl 14. oktobra 1989; Marija Hentak, Podvinci 106, roj. 1902, umrla 14. oktobra 1989; Julijana Šauperl, Bistrica pri Ljubljani 51/b, roj. 1910, umrla 15. oktobra 1989; Franc Toplak, Sovjak 15, roj. 1934, um